

ÓRSÉNTU VZNIK A PÁD

Petr Hejna ml.

LISTY DÁVNÉ KRONIKY 2

Òrlentu vznik a pád

Petr Hejna ml. (Ðorblin)

PŘEDMLUVA

Krátce po dopsání první knihy Listů Dávné kroniky, nazvané Òrovo putování, jsem započal práci na pokračování osudů hrdinů knihy. Hlavními postavami jsou opět bytosti nám, milovníkům fantasy, známé jako skřeti, ovšem skřeti dobří, ti, které známe z Tolkienova díla ještě ani neulehli do kolébky, aby se z nich stali zloduchové, tak prastará je to historie. V prvním díle lehce rozeznělé struny zla zde počnou opět rezonovat.

První díl se vlastně prakticky celý odehrával na dlouhé cestě a jeho hrdiny byla uzavřená skupinka, putující proti proudu řeky zachránit rodné město i celou říši. Cestou se samozřejmě setkávali s dalšími postavami, přáteli i nepřáteli, bytostmi vlastností místy dobých, častěji zlých. Zde již se děj odehrává ve více časových rovinách, v novém městě, jeho blízkém i vzdálenějším okolí. Opět nechybí kouzla, úklady i láska, stejně jako spleť příběhy a písňe vyprávěčů.

Hned po dopsání prvního dílu jsem začal pracovat na pokračování a tuto práci z roku 2002 jsem na sklonku roku 2021 místy slovesně upravil do podoby, odlišné od květomluvných hříchů mládí, kdy jsem od třinácti let počal škádlit Múzu lietrární, v ten čas zejména žánrem fantasy a starých orientálních příběhů ovlivněnou.

Vítejte v Òrlentu!

V Třebkově, prosinec 2021

Dávná kronika
Orsentu vznik a pád

Další osudy hrdinů odvážné cesty za záchranou pramene po usazení v dálných končinách

Při dlouhé plavbě a vyčerpávajícím putování nám dosud neznámými kraji za pramenem Mizející řeky jsme potkali na naší pouti spoustu přátel i nepřátel, zažili chvíle strachu, překvapení, radosti i hrůzy. Všechna dobrodružství jsem já, králův a nyní princův písař Tambilis, zapisoval do své kroniky. Nedorazili jsme až k pramenům, o kterých jsme se domnívali, že ztrácí sílu, ale přesto jsme zjistili, co řeku sužovalo tak, že byly ohroženy životy mnohých. Byl to obrovský vodní had Ÿs, což v naší řeči značí dlouhý. Tento netvor byl v boji poražen Òrem, starším ze synů našeho krále.

Cestou nás opustili někteří, útrapy cesty s námi snášející druhové - nejdříve zamilovaný Klov, poté bolestně přátelé Aikab a Sінде. Naše řady naopak posílil kouzel znalý tajemný Ďuròn. A nakonec se podle slibu navrátili zpět do Skalního města nad Bezedným jezerem mladší princ Sivet a vypravěč a pěvec Dêpidos.

Ve zkratce celé naše putování shrnuje tato Dêpidosova píseň, tvořená cestou tak, jak příhody a setkání přibývaly.

*Moudrý Kassar svého syna vyslal do dalekých krajů
aby zjistil, proč řece životadárné síl ubývá
na cestu na radu bohů se vydal i mladší bratr Òrův
výprava síl nabrala na cestu únavnou a namáhavou zajisté*

*Na lodích kožených se vydali
proti proudům Onešmešovým
aby úkol svůj splnili
mnoho přátel a nepřátel cestou tou potkali*

*Zažili zlá i napínavá dobrodružství
lukostřeleckou dovednost Alvãbovi Àvon předvedl
libé tóny zněly souhrou v osadě Ķrãkışově
i srdci Rãsky a Klovově*

*Obráz hrůzy jim poskytl bývalý Ráj Wismonův
stejně jak úžas poklad v truhle ukrytý
ukrutenstvím Môsnisovým strádali
i konec jemu prověky učinili*

*Kulaba Mocného
rybáře Wismonova poznali
zlatým mečem elfím
novým vladařem ho jmenovali*

*Potkali Âssandiána učeného, poustevníka z hustých lesů
ten pohostil je a nechal plout je do dále
zachránili čaroděje moudrého, Đuròn jména
můry zlé noční i mlčení je uchvátily*

*Đuròn pomohl i králi města na hory vrcholu
osud předpověděl jeho synovi
Zůstali u KoslákŮga přes noc
a jemu život zachránili*

*Gùes v pádu smrtelném našel přítele
Mistar-Sûie, jenž s bratry v rokli prazvláštní žil
Seznali osudu unesenců ze země Kôrdu
s nimiž se díky Amarovi silnými domluvit mohli*

*Narazili na Nâzhazamána a jeho druhy
od kterých zvěděli smutný příběh jejich života
Zažili útrap mnoho
nejhorší z nich u vodopádu vysokého*

*Tam otrávený druh Sînde zabil svého nejlepšího
a největšího přítele, jenž Aikab se jmenoval
a z vrcholu vodopádu
pak Sînde nešťastný vrhl se dolů*

*Bájně Město dračí v hlubinách skryté
brány své i pokladnici jim otevřelo v divu
šťastné bylo shledání s Ďuwem
smutné loučení s Ďurònem a radost z jeho návratu*

*Zanedlouho v lese hustém potkali neznámého
dobyvatele ze severu, Zükratta krutého
jenž chrup prohnílý a sekeru mocnou měl
ta hlavy dokázala utínat, jako stromy sekera Amarova*

*Ďuròn vyslovil kouzlo a div se stal nevidaný
sekeru všem nepřítelům hlavy stála
sníh zbarvila barva rudá
jejich krve hříšné*

*Dne druhého ze sněhu skřeti krutí povstali
z těch záhy přátelé se stali
v osadě své Ėra a druhy jeho pohostili
a na zimu krutou u sebe je ponechali*

*Později planinu zhoubnou přešli,
dík vranám, dešti a horkým pramenům přežili
Amahem dáno bylo najít ducha muže svého
v přítulné zvíře drobné převtěleného*

*Však na soutoku potoka
špatným vydali se směrem
smočili těla svá v jezeře plném sajících červů
těch ohněm rudým, jak krev již jim brali, se zbavili*

*U pramene potoka našli osadu
té král Stiwiň dobrodušný panoval
hudbu tam hráli nepřijemnou, divou
však zahrnuli ji zdvořile chválou*

*V údolí Hor obřích u řeky potkali Deldise,
jeho kmen nemocí zlou byl zchvácen
tu Onaib a Aenleb vyléčili
života skřetům navrátili*

*Jednoho rána však Deldis zmizel
a drahokam, Ranhus-Môn vzácný, jim ponechal
Dùpu dítě zdravé v bolestech porodila
jež znakem cíle bylo a bohům zaslíbeno*

*Òr, v bažinách tona, potkal poustevníka
díky šípu posvátnému a hlasu i dýce starcově
Ỗse, hada dlouhého, jenž řece síly bral
princ udatný v boji lítém udolal*

*Našel Sivet šíp a místo
kde město nové postavit jal plán
zhotovili druhové pro něj loď
ted' smutně s ním a Dépídosem se loučí*

I. Události prvních dní na novém území

Lod' s našimi přáteli zmizela za ohbím řeky a již jsme je od té doby nikdy víc neviděli. Zachmuřený a posmutnělý Kassarův syn Òr se k nám otočil:
„Postavíme si zatím přístřešky z kůží, abychom měli kde spát a přebývat.“
Skřeti se chopili kůží a pustili se do budování jednoduchých skromných přístřešků z kůže, provazů a oštěpů. Práce byla dokončena až za tmy, kterou prosvětloval pouze slabý oheň, který z narychlo nasbíraného dříví rozdělal náš silák Amar. Sedli jsme si k ohni a ani nedutali. Pozoroval jsem přitom viditelně smutného Òra, moudrého Læcera s jeho stejně tak rozváznou ženou Dùpu, která držela v rukou dítě, které jí teprve před pár dny darovala bohyně plodnosti Ěsmos. Vedle této

dvojice seděly další páry. Byl tu mohutný Amar se svou drobnou ženou Ninrut, znamenitou kuchařkou, odvážný lovec Kormag se sličnou Uhtrou, Ľascus se svojí družkou Inemu a zdatný Aznob, k němuž se tulila Retne, jeho mladá žena. Vedle nich posedával Sùpak, pohazující si se svým cíl zřidkakdy minoucím oštěpem, rozprávějící přitom přátelsky s druhý - s bystrozrakým stopařem Gùem a nepřekonatelným lučištníkem Àvonem. Ikas, strážce stáda, o které cestou přišel, krmil poraněnou sovu, kterou našel při stavění přístřešků. Na Ikasovo počínání hleděli se zájmem nejstarší členové naší výpravy - přihrbený uctívač bohů Aenleb, tajů přírody znalý bylinkář Onaib a pán sil dobra, do dnů budoucích občas nahlíživší čaroděj Đuròn. Stranou posedávala Amahem, laskajíc přitom svého čtyřnohého přítele, ještěra z Mrtvé planiny.

První, kdo promluvil byl Gùes, který navrhl:

„Přátelé, co kdybychom si připomenuli píseň o našem rodném městě, kterou nám Dêpidos zpíval na začátku naší výpravy a i mnohokrát potom?“

„Ano, Gùes má pravdu, nemůžeme jen tak mlčet!“

Na Òrovu žádost jsme se chopili nástrojů, které jsme dostali v Křàkĩşově osadě od svých přátel a začali jsme hrát do rytmu písně.

*Já vzpomínám na své rodné město
kde každému je lehko
král Kassar jemu vládne
sláva mu, čest, ať nepadne
Však město postihla pohroma
už nevládne v něm blahobyť a pohoda
řece zeslábl pramen natolik
že byla tenká, tenká jak had Žàkollik*

*Àvona a Òra Kassar povolal
souhlasu bohů se Sivet dovolal
Òr ted' v duchu přemítá
Aenlebovu modlitbu vyslýchá*

*Neví, zda vrátí se či zůstane
tam před námi v širé pustině*

Hlasů při zpívání písně postupně ustávalo, až jsme zpívali poslední verše pouze Amar a já. Všichni ostatní únavou po cestách usnuli. Nechali jsme dohořet oheň odebrali jsme se spát, stejně, jako naši přátelé.

Ráno jsem se vzbudil mezi posledními, ale zato čilý a dosyta prospalý. Provedli jsme pár úprav na přístřešcích a vydali se na lov ryb. Ninrut v tu chvíli neradostně poznamenala:

„Škoda, že už nemáme žádná semena, je právě nejlepší čas na setí obilí.“

„Nermuť se, Ninrut,“ uklidnil ji Onaib, „uschoval jsem tajně pro jistotu hrstku semen, která jsme jedli hladovíce na planině, proto jsem byl tenkrát tak slabý.“

„Děkuji ti, Onaibe, jsi moudrý a prozíravý. Zaseji semena dál od řeky, nemůžeme vědět, kam až se rozroste město, které zde na základě věštby máme vybudovat.“

„Jistě, i možné rozlítí jejích vod po záplavách by mohlo budoucí úrodu ohrozit.“

„Úroda je silné slovo, ale každé zrnko dá klas, plný mnoha zrn, a naše plodiny tak časem budou poskytovat skutečnou úrodu.“

„Už se těším na křupavý chleba...“

„A taky na tu jeho vůni...“

„Však placky s láčkabûsem stejně tak přijdou vhod...“

„Dost těch řečí, kapou mi sliny, jak hladovému vlku...“

A mnohé další vzpomínky na něco ještě vlastně docela nedávného a běžného, dnes předmět vytoužených představ, se nesly do dýmu ranního ohně nad řekou.

Dalších několik dní ubíhalo bez důležitých změn. Zrovna, když vyrazely první zárodky budoucího obilí, navrhl Òr:

„Přátelé, žijeme v přístřešcích již dlouho, měli bychom si místo nich postavit dřevěné chýše po způsobu, jak ji vystavěl u vodopádu Amar. Nechal jsem vás po cestě odpočívat, ale vaše paže již nabyly dostatku sil a vaše chutě netouží jen po kusu čerstvého chleba, ale i po pohodlném lůžku.“

„To je dobrý nápad!“ vzkřikl nadšeně Łascus, „se stavbou začneme co nejdřív. Kusem chleba bych nepohrdl, ale zachumlat se pod kožešinu s Inemu tak, abychom náhodou nerušili ostatní, to mne láká už pár dnů.“

„I mne, drahý, to Amarovo chrápání z vedlejšího přístřešku stejně k hrátkám dvakrát nevybízí...”

„No, kdyby jen chrápal, ale to jeho občasné troubení, když se malinko přecpe ryb, to si puchem nezadá s Mrtvou planinou nebo živým schořem...”

„Dejte pokoj, ještě se Amar urazí, nebo vás za noci vytroubí z přístřešku až do korun stromů.”

„Dobrá, nechme Amara na pokoji. A ty, Amare, pokácej a přines s pomocí łascuse a dalších lovců kmeny, které budou vhodné na stavění chýší.”

Amar, nikterak uražený posměšky, kterými si ho přátelsky ostatní dobírali, se poté, co Òr utnul veselici, které byl středem, odebral s lovci do lesa. Postupně se vraceli s kmeny stromů přehozenými přes rameno, nebo nesenými ve dvojici, dýchající námahou. Poslední přišel Amar, nesoucí čtyři kmeny v klidu pod paží, aniž by na něm byly patrné jen náznaky únavy. Přihodil svůj náklad na hromadu srovnaných kmenů a prohodil pouze, otíraje si pot z čela:

„Hotovo!”

„Děkuji ti, Amare, můžeme se pustit do stavění. S jakou chýší začneme nejdřív?”

„Navrhoval bych postavit první vladařskou chýši pro tebe a jako druhou zhotovit příbytek pro Dùpu, která má mnoho starostí čerstvé matky v péči o malého Læneba.”

„Máš pravdu, Aznobe, to bude správné!”

Takový byl Òr, ač princ, nikdy by sám nezavelel stavět jako první příbytek pro vladaře.

Pustili jsme se do práce. Amar zasekával jednotlivé kmeny, vydávaje mezi mocnými rozmachy rozkazy, jak se má chýše stavět. Svoji zkušenost v této dovednosti nám předvedl již u Vodopádu smrti. Zanedlouho jsme měli jako první hotovou Òrovu honosnou kulatou vladařskou chýši, která byla mnohem větší, než bezmála v stejnou dobou - snad se lišící jen o pár posledních spadlých zrněk písku v časoměru z Dračího města, dokončená chýše Læcerova a Dùpina. Dùpu se v chýši hned zabydlela a uložila syna ke spánku do měkce vystlaného koženého závěsného lůžka. My jsme dál pokračovali ze stavbou příbytků pro ostatní. Hudbu nám při práci nahrazovali vrzající skákací tvorové, ukrývající se v trávě a vydávající líbezné zvuky, ozývající se všude kolem nás. Ikas opatrně ulehl do trávy a zjistil, že ten zvláštní zpěv

vydávají zeleně a hnědavě zbarvení brouci třením dlouhých zadních nožek o průhledná křídla.

Do večera jsme byli s prací hotovi. Nahrubo postavené chýše tvořily půlkruh kolem ve středu umístěné Òrovy chýše, jejich dosud nezakryté vchody směřovaly k ohništi vprostřed uzavřeného prostranství mezi našimi příbytky. Ani jsme mnoho nepojedli a hned jsme se odebrali k odpočinku, abychom nabrali nových sil do příštího, práci opět zasvěceného dne. Této práce byli samozřejmě ušetřeni Onaib, Ðuròn i Aenleb, a to pro svůj věk i postavení, zatímco Òr, coby princ, který by prstem hnout nemusel, se práci nijak nevyhýbal a soustavně byl tím, kdo kromě rady přiloží ruku k dílu.

Ráno nás vzbudil křik malého Læneba. Dùpu ho nakojila a chvíli pohoupala v závěsu, aby se dítě opět odebralo zpět do Ĥoramovy říše snů. Pokoušeli jsme se ještě usnout, ale nemohli jsme zahmouřit ani oko. Amar poprvé promluvil do ticha, které kolem nás obcházelo:

„Přátelé, naše chýše nejsou ještě zcela hotové, i když nám již k spánku posloužily. Tak znovu do práce, já pokácím stromy, které otesáme na pravidelné trámy. Z těch pak spojíme dveře a okenice, jak je u budování našich příbytků zvykem.“

„Dobrá, Amare,“ souhlasil Òr, „jdi se Sùpakem a Gùem do lesa a přineste několik slabších dubových kmenů, ty pak opracujeme, jak dělali již dědové našich dědů. Je až neuvěřitelné, že jsme chýše nahrubo zbudovali tak rychle, že nám zbývá již tato poslední drobnost. Hlavní bylo, že jste stihli i pokrýt střechy chvojím, i když déšť, před kterými nás chrání, této noci nepřišel.“

Amar a jeho společníci se vydali do lesa pro vhodné duby a zanedlouho se vrátili, nesouce nevelké množství kmenů. Chopili jsme se nástrojů a vrhli se do práce. Do oken napnul Aznob rybí měchýře, nasušené v předchozích dnech, a zasadil je do otvorů, které si předtím připravil. Amar naopak ve své dovednosti opracoval několik menších kmenů, spojil je k sobě a udělal z nich dveře. Zhotovili jsme podle jeho vzoru další a připevnili je na kožené panty. U nás, ve Skalním městě, se této dovednosti věnovalo několik zručných skřetů, ti zase nemuseli vyrážet na lov, to byla práce pro společenství, náležející jiným z našeho středu. Často se malé dítě rodilo vlastně s tím, že bude díky schopnostem po otci nebo matce rybářem, lovcem, pečovatelem o úrodu na polích, stavitelem lodí, budovatelem příbytků, kuchařkou, sběračem plodů, splétačkou sítí, šičkou oděvů, výrobcem sudů..., a pak byli tací,

kterým jejich osud nadělili bohové, jako je jejich uctíváč Aenleb. Stejně tak z otce na syna přecházela vznešenost a moc u rodu královského. Dokonce se u některých kmenů říkalo, že vladaři mají jinou barvu krve, ale to je hloupost, mnohdy jsme na vlastní oči viděli, že naši princové krvácí rudě, stejně, jako my. Òrovy dveře byly zdobeny rytby a na desce, připevněné nad nimi, byl vypálen znak Skalního města, připomínající nám všem, odkud nás osud zavál až sem, do našeho nového domova, do domova dalších pokolení, která přijdou za časů našeho žití i dlouho po nás. Asi v polovině dne jsme byli hotovi se všemi dveřmi. Ninrut nám v uhlících opekla ulovené duhovce. Jedli jsme je, jako kdybychom byli opět hladovými Mòsnisovými zajatci, Amar hlta, jak když caerfa rve svoji kořist. Tak z nám z té práce vyhládlo.

Gùes na dlouhou chvíli zmizel nepozorovaně do lesa a zrovna, když jsme zjistili, že není mezi námi a chtěli ho jít hledat, vyběhl z lesa ze čtyřmi zlatoperými křepelkami. Tyto obzvlášť velké křepelky, s peřím lesklým jak nejušlechtilejší z kovů, Ninrut oškubala a upekla nad slabým ohněm tak, aby se maso propeklo, ale kůže nespálila. Pamatuji, jak jako malý jsem nedočkavě pekl na čerstvém prutu čerstvě vylovenou rybu na čerstvě rozdělaném ohni a jak pak nebyla k jídlu - navrch černá jak uhlíky a uvnitř bezmála syrová. Àvon si peří uschoval, aby jím vyzdobil své šipy. Když jsme dojedli, Gùovi se dostalo pochvaly i pokárání:

„Maso bylo výtečné, Gùe, ale příště nám řekni, že jsi šel na lov, měli jsme o tebe velké obavy. Jsme tady zatím dost krátce a nikdo neví, jaká nebezpečí mohou okolní lesy ukrývat.“

„Odpust', Òre, moje stopařská vášeň mne naučila málomluvnosti, a zejména, když narazím na stopu zlatoperých křepel, nemůžu odolat a bez jediného slova se jako omámený napařeným rákosovým listím se za nimi...“

Gùes nedomluvil. Za skalou se ozval děsuplný výkřik. Læneb to být nemohl, protože výkřik, který nás tak vyděsil, byl příliš mužný nato, aby ho vydalo malé dítě. V tom samém okamžiku vyšel za ohybem skály skřet s úlomkem jednoho šípů zabodnutého v noze a druhým vyčnívajícím z hnisavé rány v pravém boku. Byl oblečený ve skromném šatu a tvář měl sešlehanou krutými větry. Došel potácivě skoro až k nám a slabě pravil:

„Přepadl mne osamělý Seveřan, našťestí...“

Poté se jeho tělo zhroutilo a jeho duše upadla do bezvědomí.

Aenleb skřetovi vytáhl šípy, smrtelnou ránu v boku ošetřil, zasypal Ræwobem a přiložil na ni mokrou kůži. S ranou na noze udělal pak totéž. Bylo zřejmé, že nešťastník byl poraněný již před časem a nebyl schopen si šípy z rány vytrhnout, jen je odlomil. To byla chyba, bolest při vytahování šípu, zaseknutého v těle, je nutné překonat, než nechat dojít zranění do stavu, kdy bez ošetření přivedou jistou smrt.

Po příchodu tohoto muže na nás padl strach. Pročesávali jsme les, ale ani bystrý Gûes nenašel po nějakých dalších skřetech jediné stopy. Zřejmě k útoku na zachráněné skřeta došlo daleko od nás. Ale i tak jsme uléhali s obavami v srdci a drželi střídavě stráž. Tolik útrap jsme po cestě překonali a když jsme začali budovat nový domov, poznamenal to hned zkraje stín strachu. Stín smrti na nás cestou tolikrát padl, ale tady už jsme mysleli, že budeme žít jen ve slunci radosti, naděje a hrdosti, stíněném jen občas nezbytnými mraky, přinášejícími vláhu na naše políčko.

Několik dní cizinec prospal, vykřikuje přitom ze spánku nesrozumitelná slova, která nám naháněla hrůzu. Když konečně otevřel oči, rozhlédl se zděšeně kolem sebe:

„Kde to jsem? A kdo jste vy?“

Òr se ho snažil uklidnit:

„Jsi v bezpečí. Vyšel jsi zraněný z lesa a řekl jsi nám, že tě přepadl Seveřan. Pak jsme zaslechli jen slovo naštěstí, než jsi padl hlavou na kámen.“

„Dopravdy? Nic si vůbec nevybavuji.“

„A k druhé části tvého dotazu - já jsem Òr a toto jsou moji druhové. Jak se jmenuješ ty?“

„Nevím, vzpomínám si pouze to, že mé jméno začínalo nejspíš na písmeno G, víc nevím. Nechápu, co se to se mnou stalo.“

„Budeme ti říkat Gÿnán, to v naší řeči znamená neznámý. Až budeš plně při sobě, pokusíme se najít tvůj kmen.“

Neznámý chtěl asi Òrovi něco odpovědět, ale opět upadl do hlubokého spánku. Ðuròn si cizince bedlivě prohlížel, snaže se najít tušením, kterým byl obdařen, něco v jeho minulosti, nebo naopak nahlédnout do jeho budoucnosti. A to i pro jistotu, zda nám neznámý příchozí nemůže přinést nějaké nebezpečí. Nic ale neviděl, osud muže mu byl zahalený mlhou nepoznání, stejně jako dýmem zvědavosti.

Uplynulo několik dnů od doby, co Gynán poprvé promluvil. Žádná z výprav do lesa nepotvrdila, že by se v blízkosti pohybovala nějaká tlupa skřetů, ať již přátelských, nebo naopak nebezpečných. Ten, který zranil Gynána, musel být jeden z osamělých tuláků, patřící buď mezi vyvražděný kmen, nebo svým vlastním vyštvaný pro nějaký přečin proti jejich zvyklostem. Že by si Gynán vymýšlel nebylo vůbec pravděpodobné, jeho rány mluvily za něj. Bylo zřejmé, že ten, kdo na něj zaútočil, nám cesty naštěstí nezkříží.

Òr se ptal Đuròna, jestli se mu něco ohledně Gynána nezjevuje v představách nebo snech, zda náhodou mu nebylo sesláno nějaké varování, jako tehdy, kdy jeho samomluvná slova: „Střez se vody, tam kde není!“ byla slovy prorockými, ale on si jen vybavil, že měl jakýsi nikterak nic nenaznačující sen, kde mu peřej tiše šeptala do spící mysli a ucha nic neříkající věty: „Ten bláhovec chce dceru panovníka mít, když ji drží v dlani. Však mé ryby jeho chybu pozrou.“ Nedávalo mu to smysl, ani nikomu z nás.

Gynán se po dalších čtyřech dnech probudil konečně z mrákot a byl plně při smyslech. Netušili jsme, že i nám zahrozí po dnech pozvolného klidu opět nebezpečí. Severan, který ho předtím přepadl, došel podle krvavé stopy až do naší osady. Musel to být dobrý lovec a stopař, když dovedl sledovat oběť po mnoho dní a sám být nepozorován. Proplížil se v krytu noci zezadu do ležení, aby počal rozsévat smrt v našich řadách. Proklouzl tiše, že ani na stráži bdící Sùpak si ho nevšiml. Již se vkrádal s dýkou v ruce do Àvonova příbytku, když tu na něj skočil Aznob, který zrovna spravoval trhlinu ve chvojí, pokrývajícím jeho chýši. Svítil mu jí totiž měsíc přímo do očí a on toužil po noci ve tmě. Spatřil bledavý stín vražedného vetřelce, mířícího k Àvonově chýši, vlastně již tiše otevírajícího jeho dveře jednou rukou, v druhé třímajícího dýku. Skřet si ho ale také všiml, odvrátil se od dveří a chopil se bleskurychle krátkého severanského luku, napjal tětivu, přiložil šíp a zacílil. Aznob byl však stejně tak hbitý, seskočil ze střechy přímo na nepřítele, který právě vypouštěl smrtící šíp. V letu se tak minula dráha šípu a k zemi skokem padajícího Aznoba a než skřet stačil nasadit druhý šíp nebo nachystat dýku, již mu Aznobův dopad drtil kosti v těle. Pro jistotu Aznob praštil skučícího skřeta pěstí tak silně do hlavy, že ten ihned pozbyl vědomí. Aznob ho spoutal a přivázal ke kůlu. Sùpakovi, tou dobou ve stráži, pak nařídil, aby ho bedlivě hlídal po zbytek noci.

Sùpak na hlídce zahlédl v jasném svitu kulatého měsíce zvláštní, jasně světle zelenou žábu, která spadla z košaté koruny staletého dubu, jež se nad ním klenula. Po obou částech těla měla černé pruhy, vedoucí od tlamy přes oko až k zadním nohám. Položil ji na kmen a překvapeně zjistil, že změnila zanedlouho svou barvu do hnědého odstínu. Hbitě lezla po větvích a lehce šplhala i po hladkých listech. Byl tak zaujatý zkoumáním žáby, která občas hlasitě zaskřehotala, že si ani nevšiml, jak již probuzený Seveřan vytáhl nenápadně za zády svázanýma rukama z tajné kapsy malou čepel bez držadla. Hbitě jí přerezal provazy a dal se ihned na útěk. V tu chvíli z vůle Ĥoramovy zalezla žába, kterou Sùpak až doposud pozoroval, do dutiny ve stromě. Sùpak se probral z okouzlení tím tak krásným tvorem a podíval se na skřeta, kterého měl střežit. Ustrnul. Seveřan nebyl na svém místě. Naštěstí ho stačil zahlédnout, jak prchá k řece. Rozběhl se ihned za ním. Seveřan doběhl k proudu řeky, skočil do ní a počal přeplovávat na druhou stranu a již se málem škrábal na nedaleký protější břeh, když jeho pronásledovatel dorazil k vodě. Sùpak prchajícího na poslední chvíli zasáhl mocně vrženým oštěpem do lýtky. Vodu zbarvila krev. Ta přilákala celá hejna šarquejí, které se ihned vrhly na svoji kořist. Zanedlouho byl Seveřan, se smrtelným výkřikem mizející pod hladinou, rozežrán nenasytnými drobnými rybami mělčin. V Sùpakovi hlodal pocit viny, že se nechal unést tou krásnou žabou a málem tak umožnil útěk nebezpečnému nepříteli, ale současně byl hrdý, že svoji chybu napravil, a i když nerad zabíjel, bylo to asi nejlepší řešení. Co se zabijáckým skřetem v budoucnosti? Byl však jediný, kdo poznal, že Ďuròn opět nahlédl do budoucnosti, to on byl tím bláhovcem, co držel v dlani bytost vznešenou, údajně zakletou a díky tomu polevil v pozornosti.

Dny plynuly, měsíc skrýval svoji tvář i zářil tak, jako když vytáhl Aznoba z lože, první obilí bylo málem zralé ke sklizni a po možném nepříteli v okolí osady nebylo ani stopy. Pocit klidu již vládl v duších všech a tak nikoho nepřekvapilo, že Òr se v ten čas rozhodl vykonat, po čem dávno toužil:

„Přátelé, pokusím se v Obřích horách najít Taaru a jejího otce. Chci Taaře něco pro mne velmi důležitého a plně osobního sdělit, tak bych proto vyrazil nejraději sám.“

„Bránit ti nebudeme,“ přisvědčil Àvon, „chápeme tvé rozhodnutí a víme, že jsi o tom snil dnem i nocí. Kraj je bezpečný, ale aby se vydal princ sám do divočiny, to nemůžeme připustit.“

„Ano, máš právo nám nakazovat, ale nemáš právo zahrávat si se svým životem.“

„Princi, tvé pohnutky jsou nám známé, ale vzpomeň, jak jsme byli ještě nedávno v nebezpečí.“

„Nezapomeň na šelmy, když už víme, že zlí skřeti nejsou široko daleko.“

„Vyprosím ti ochranu bohů, ale jeden z nás na cestě by tě měl doprovázet.“

„Tak jako tak dostaneš na cestu léčivé byliny, nikdy nevíš, co tě na cestě může potkat.“

„I když je to vsutku jen pár dnů cesty, neměl bys být sám.“

„Půjčím ti na lov luk, příliš zásob na cestu bys těžko pobral, lepší bude ulovit si vždy něco čerstvého.“

„Můj oštěp tě doprovodí se mnou,“ přidal se do rozpravy Súpak, stále sžíraný pocitem viny. Kdyby tak byl přiznal, že ho i omámila představa, že ta nádherná žába může být nějakou začarovanou královskou dcerou, jak jako malý skřet zaslechl, byl by asi všem pro smích.

„Dobrá, přátelé, doprovodí mne Súpak, je to rozumné.“

Tím tyto a mnohé další návrhy ustaly a bylo jasné, kdo prince doprovodí na cestě, vedené touhou srdce. A takový má být správný vladař, nemít v hrudi chladný kámen a umět naslouchat ostatním.

Byla již málem tma, když si Òr a sbalil do tlumoku vše potřebné na cestu, Amar do mu něj dal křesadlo z Dračího města, pro případ, kdyby se Òrovi náhodou hodilo. Stejně tak se na cestu nachystal Súpak a stejně tak jako Òr šel toho večera brzy spát, aby následujícího dne nebyl příliš unavený.

Òr se probudil ještě před svítáním. Súpaka ani budit nemusel, ten, plný pýchy, že smí doprovázet prince, málem oka nezamhouřil. Oba si přehodili přes rameno tlumoky, Òr se vyzbrojil lukem a Súpak oštěpem. Òr nám napsal přátelský vzkaz na rozloučenou, aby nás nemusel budit, a oba vydali se na cestu do hor. Putovali neschůdnou krajinou, kde husté lesy střídaly skalnaté pláně, a po několika dnech počali konečně vystupovat po srázích Obřích hor. Ve chvíli, kdy lezli po strmé skalní stěně, ztratil Òr nic netuše svoje křesadlo. Vypadlo mu kapsy uvnitř šatu a padlo dolů. Òr si myslel, že to byl jen uvolněný kámen a dál si toho nevšímal. Toho večera chtěl rozdělat oheň a upéct nad ním úlovek, který se mu podařilo cestou skolit lukem. Byl to pán skal a vzduchu, mohutný orel. Tu si překvapeně povšíml, že nemá své křesadlo, byl si však takřka jistý, že ho ukládal před odchodem do kapsy ve své

haleně. Napadlo ho, že ho mohl ve spěchu vhodit do tlumoku, tak ho v něm počal spěšně hledat. Poslepu šmátral rukou na dně, a když zajel rukou do postraní přihrádky, nahmatal váček. Vyndal ho a poznal podle znaku na něm, že je Amarův. Nahlédl dovnitř a tam byl dřevěný prášek a křesadlo. Křesl jím a rozdělal oheň, počkal, až se udělají uhlíky, zabalil do mazlavé hlíny uloveného vyvrženého skalního orla a přikryl ho oharky. Sůpak chtěl přípravu jídla vykonat za něj:

„Pane, nesluší se, aby princ seděl nad ohněm jako nějaká kuchařka a jeho doprovod vyčkával, až dostane svoji porci.“

„Sůpaku, já sám jsem orla ulovil, já sám ho nachystám k jídlu a ne já sám ho budu mít na lopuchovém listu k večeři.“

„Princi, jsi stejný, jako tvůj otec a bratři. Nad nikým se nepovyšuješ a nikým nepohrdáš.“

„Ano, náš rod je takový. Tak tomu bylo odjakživa a bude, až moji bratři a já budeme mít vlastní potomky a jejich potomci vlastní potomky.“

„Ano, zatím jsme zbudovali osadu, z té povstane město a rod Kassarův mu bude vládnout až na věčné časy a nikdy jinak tomu nebude.“

„Nehraj si na Ďuròna, jen ten vidí do budoucnosti.“

„On vidí děje nepředvídané, co říkám já, je nad slunce jasné i Ikasovi.“

„Ikas vskutku není žádný mudrc, ale zvířatům rozumí, jak nikdo druhý. Zkus se ho zeptat, zda třeba taková žába nemůže v sobě ukrývat krásnou princeznu.“

Sůpak nechápal, jak Òr odhalil jeho nikomu nesdělené tajemství, cože mu to šlo hlavou, když před časem kvůli žábě polevil v bdělosti na stráži. Ale třeba to byla jen náhoda, že princovi vytanula v mysli jedna ze starých skřetích báchorek.

Až později k večeru byl orel dokonale upečený. Òr ho vyndal, odloupl ztvrdlou hlínu, s níž zbavil ptáka i veškerého peří, a první porci hladově vonící pochoutky nabídl Sůpakovi.

„Princi, děkuji, ale ochutnám, až ty se jako první zakousneš do večeře.“

Òr mlčky souhlasil, odtrhl kus masa ze stehna a se zjevnou slastí ten kousek chvíli povaloval na jazyku, než sousto polkl. Teprve potom se do jídla pustil Sůpak a netrvalo dlouho, kdy se po orlovi jen zaprášilo, jak říkají skřeti.

Po večeři se poutníci do nedaleka napili chladivé vody z mezi kameny prýstíciho pramene a odebrali se do říše snů. Probudilo je teplé slunko, hladící paprsky jejich

schoulených těl. Vydali se opět na cestu, stoupali výš a výš do skal a blížili se pozvolna k místu, kde stála Deldisova osada. Později uslyšeli narážení kovu o kámen, ozývající se z neurčita, chvíli to bylo tak blízko, že měli pocit, jakoby se pod jejich nohama skála jemně zachvívala, jindy zase ozvěna násobila vzdálené zvuky. Šplhali dál směrem, kterým je vedlo Òrovo povědomí a tu do padajícího šera pronikly vzdálené hlasy skřetů a dým ohně jim neomylně ukázal, kudy dál. Byla to Deldisova osada, kterou po chvíli viděli halit se do kouře v tančících plamenech planoucího ohně. Došli k jednoduchému ohrazení skromných chýší a Òr vlídným hlasem oslovil strážce, tušené ve tmě, je samé kryjící:

„Přicházíme v dobrém. Jsem Òr, muž, který vás zachránil od zhoubné nemoci.“

„Ty jsi Òr? Skřet, jehož přátelé nám pomohli před smrtí? V té tmě jsme tě nepoznali a ani neočekávali. Přinášíš nám radost! Jsi u nás srdečně vítán!“

Òr zamířil ke středové chýši. Děti, probuzené neobvyklým ruchem, zvědavě vybíhaly ze stavení a všely se na Òra. Òr vešel do chýše a pohlédl doprostřed, kde zahlédl na kožešinách sedět Deldise a Taaru. Přistoupil k nim a pozdravil je.

„Bud' zdrav, ušlechtilý Deldisi a ty také, sličná Taaro! Jdu se vás zeptat...“, princovi se zadrhl hlas, bylo zjevné, že ho přepadly rozpaky, a až po chvílce váhání pokračoval „jestli se nechcete k nám nastěhovat a napomáhat nám se stavěním města. Hodlám vybudovat silné a bezpečné město, kde život skřetů bude chráněný stejně tak před nepřáteli, jako před hladem a nemocemi.“

„Vítej princi, vlastně brzký králi nového města! Jak dopadlo vaše putování a jak jste splnili svůj úkol? Na tvé zmužnělé nepokořené tváři vidí stopy tvrdého, ale jistě vítězného boje.“

Òr krátce vyličil události, které se udály po Deldisově odchodu, a které vyvrcholily rozhodným soubojem s Ýsem. Popsal i místo, kde jsme se usadil, i vcelku nedlouhou cestu, jak se tam lze dostat.

„Co se týče tvé nabídky, Òre, nemohu ji přijmout, i když mne to mrzí, že musím zarmoutit tak vznešeného hosta. Jsme zvyklí na život v horách. Zde je naše místo a náš život, dobývání drahokamů a vzácných i užitku sloužících kovů je naším osudem a dovedností seslanou nám bohy. Sem tam se na tebe však rádi podíváme, známe končinu poblíž močálu, kde budujete u ostrova své sídlo. Jistě s námi k oboustranné spokojenosti směníte ryby, maso a kůže za výdobytky naší práce. Budeme nadále přáteli a k prospěchu sobě navzájem.“

„Děkuji, byl bych uvítal, kdybys šel se svými muži se mnou. Ale ctím tvé rozhodnutí. Chci tě také ještě o něco poprosit. Víím, Deldisi, že jsi mi nechal Ranhús-Môn, za který ti skládám mnohé díky, ale chci tě zkusit poprosit o něco ještě cennějšího.“

„Milý Òre, já u sebe nic cennějšího nemám.“

Òr se konečně dostal k pravému důvodu návštěvy:

„Ale máš, ten skvost ti sedí po boku. Je to tvá dcera Taara.“

„Òre, chápu tě, že jsi okouzlený jejími půvaby, ale v tak mladém věku se u nás ženy ještě neprovdávají za muže, musíš počkat ještě šest úplňků. Pak teprve nastane čas, kdy se Taara stane opravdovou ženou, o kterou se smí ucházet budoucí muž. Alespoň poznám, jak jsi trpělivý a máš-li moji dceru vskutku rád. Jsi-li ten pravý, čeká vás dlouhá cesta společným životem, ta chvíle čekání vám bude...”

„Otče, ale já mám Òra také ráda,“ vpadla otcovi do řeči Taara.

„Už jsem rozhodl! Přespěte u nás Òre, a pokud nehodláte zde k naší radosti pobýt déle, odeberte se s ránem zpět do vaší osady.“

„Tys pravil a tak bude, moudrý příteli,“ Òr se po těchto slovech pootočil k Taaře, „přinesl jsem ti zasnubní dar. Je to vzácný prach z impogampích rohů, kterým zdobí své tváře nejvznešenější z královských žen. Přijmi ho prosím ode mne s nadějí, že spatřím tvoji tvář jím nalíčenou v den našeho svatebního obřadu.“

Potom se Òr odebral do přidělené chýše, hned druhé vedle Deldisovy. Nemohl ale usnout, musel myslet neustále na Taaru, jejíž obraz vídal za noci v mnoha snech a již byl nyní tak blízko. Později ho však přemohla únava a upadl do hlubokého, ničím nerušeného spánku. Sůpak si chvíli rozprávěl s kutači, zvědavý na podrobnosti o jejich práci, ale i on zakrátko ulehl, k noclehu si sám vybral místo u ohně, i když mohl spát v chýši jako Òr.

Ráno se Òr probral brzo, přitom toho mnoho nenaspal, duše milujícího byla rvána štěstím i bolestí. Počkal, až se Deldis také vzbudí. Když se tak stalo, vešel do jeho chýše, zářící mihotavým světlem rozžatých voskovic. Předstoupil před právě po ránu vykoupaného Deldise:

„Nezměnil jsi zřejmě svá rozhodnutí? Za chvíli vyrážíme na cestu domů.“

„Òre, je mi líto, nezměnil, ani ve věci opuštění hor, ani ve věci mé dcery. Zde máš něco do svého tlumoku,“ Deldis přebíral od své dcery pečlivě svázaný raneček a podal mu ho, „sbalili jsme ti trochu zásob. Cesta dolů není o nic rychlejší, než výstup z nížiny sem k naší osadě, jděte opatrně, přátelé.“

Oba se objali, krátce se přitom jednomu z nich zaleskla v oku slza - možná i tomu druhému, ale třeba to byl jen zbytek vody po ranní koupeli, a pak Òr s několika slovy rozloučení vyšel z bran, pokynul strážným a neskryvaně smutný sestupoval zpět horami k nám, doprovázen Súpakem.

Po dni cesty se rozhodli utábořit na jedné z plošin, ležících již nízko ve skalách. Sotva Òr křesl křesadlem, uslyšel za sebou šramot. Polil ho pot strachu, jistě to byl hladový jeskynní medvěd nebo jiný, o jeho život usilující nepřítel. Šípem napjal tětivu a chystal se málem vystřelit, když tu se náhle roštím prodrala Taara.

„Òre, nemůžu bez tebe taky být! Vezmi mne s sebou! Víím, že i tebe šířá stejné opojení od chvíle, kdy jsme si prvně pohlédli do očí.“

„Taaro, chápu tě, i mé srdce je ode dne, kdy jsem tě poznal, plné touhy po tobě, ale nemůžeme porušit slib daný tvému otci! Odvedu tě zpátky do tvé osady.“

Òr vyslovil slova, která mu velel jeho rozum a urozenost, zatímco duše by Taaru nejraději objala, políbila, uchopila do náručí a již ji nikdy nepustila. Ale takový je náš princ, drží slovo, dané příteli, i když sám by nejraději udělal něco úplně jiného. Taara si v slzách uvědomila, že v Òrově řeči je moudrost a čest, že má pravdu a souhlasila, že se s ním hned zrána navrátí zpět do osady svého otce. Byla to cesta dlouhá, i když jen pouhý jeden nekonečný den. Den plný bolesti, ne způsobené hroty skal nebo mezi kameny zaklíněnou nohou, tu bolest neviděl nikdo, snad jen sám Ĥoram mohl nahlédnout do nitra obou sobě snad jím samým souzených. Podivné bylo, že nikde nenarazili na muže vyslané hledat ztracenou Taaru.

Sotva dorazili do osady, předstoupili před Deldise. Ten pohlédl na Òra a Taaru a poté, co vyslechl důvod Òrova návratu, oslovil prince:

„Vidím, že jsi vskutku ušlechtilý, Òre, i jsem v nitru cítil, že učiníš, jak jsi učinil. I proto jsem nevyslal nikoho po stopách Taary. Je vidět, že i ona plane stejným citem k tobě. A tak slyš - Taara, ženy, děti a starci s částí mých mužů odejdou s tebou do tvé osady, kde v kruhu přátel bude život pro všechny bezpečnější aisky plnější. Nebude třeba směňovat nám mezi sebou, spojíme své dovednosti a síly a jeden pro druhého budeme bratrem, dělícím se o úlovek i cennosti. Já s mladými muži budu zatím pracovat zde. Až zplna vytěžíme novou chodbu, přijdeme také za vámi a v kutání nás vystřídají opět ti z našeho kmene, kteří zatím budou pomáhat se stavbou města a přípravou chýší i pro nás. Skupinky, pracující v podzemí, se

obdobně budou vždy v budoucnu střídat s těmi, kteří se mezitím budou u vás věnovat zdokonalování v lovu a hospodaření.“

Radost Òra a Taary neznala mezí. Òr poděkoval Deldisovi a obklopen davem mužů a žen putoval zpět za námi. Vyrazil ve dvojici se Sivetem a vracel se s tím nejcennějším, po čem toužil. Takový je náš princ, je mu dražší vytoužená bytost, než všechny poklady, ukryté v horách.

Za několik dnů dorazili na náš dohled. Již zdálky jsme jim vybíhali naproti, užaslí, co skřetů prince a Súpaka doprovází. Byli jsme ale zklamaní, že s nimi nepřišel také Deldis.

„Přátelé, tak jsem zde i s posilami a novými obyvateli budoucího města. Naše zdánlivě ukončené budování příbytků neskončilo, naopak, teprve opravdu začíná.“ Přisvědčili jsme a ihned jsme začli kácet a otesávat další kmeny, potřebné k stavění chýší. Zatím jsme nově příchozí ubytovali u sebe, v jednoduchých přístřešcích i kolem ohně, do rána plného plamene a vzájemného sbližování.

Druhého dne ráno jsme se opět pustili do stavby příbytků pro nové skřety. Na místě naší skromné osady se nacházela již poměrně velká a na první pohled skřetnatá, životem kypící osada, bylo to již vskutku budoucí město. Òr z úcty k Deldisovi ještě po šest úplňků nelehal po boku Taary a ani ona po jeho.

Se starci z Deldisova kmene k nám přišel také skřet Mídkemys. Věkem mezi starce sice nepatřil, ale od mládí měl ochrnutou nohu a z toho důvodu těžko došlapával a nemohl jako ostatní kutat pod zemí, ani štvát zvěř při lovu. Zato byl obdařen darem řeči, hudebním nadáním a bohatou představivostí. Ten nám hned jeden z prvních společných večerů krátil vyprávěním příběhu. Postavil se před oheň, který osvěcoval jeho, v měkkém plášti, větrem se pohazujícím ze strany na stranu, zahalenou menší postavu. Pohládl si mladický vous a začal vyprávět.

Za dávných časů, které již bohové vzali a vzpomínky na ně zavál písek, v daleké zemi panoval král jménem Beril. Vládl svému městu moudře a spravedlivě, ale měl jedno trápení. Bůh plodnosti mu nikdy nenadělil dětí. Král z toho byl truchlivý a radil se s mudrci mnoha národů. Ti však pro něho nenalézali pomoci. Stále zasmušenější

král, nevěda co si počínat, se ze smutku počal zabývat starými kronikami. V jedné z nich, napsané pouštní řečí, našel věty o mudrci žijícím v jeskyni. Prý umí vše vyléčit a se vším každému poradit. Král se zaradoval, ale po chvíli však jeho radost pominula. V poušti může být mnoho jeskyní a nebylo jisté, je-li to místo vůbec v poušti. Tu si ale král povšiml, že ve vazbě je malá skulina. Vzal dýku, rozřízl z boku knihu a odtrhl kůži. Na té byla zevnitř nakreslena mapa s vyznačením cesty k jeskyni. Král se přenáramně zaradoval, povolal svého rádce a s ním se podle mapy vydal do Osady vycházejícího slunce. Putoval křivolakou cestou podle mapy, doprovázený nejvěrnějším z věrných, svým rádcem.

Po mnoha útrapách vskutku dorazil k jeskyni. Seskočil z oře a totéž učinil i jeho rádce. Když pak našli po dlouhém tápání v temnotě chodeb komnatu aónoho mudrce, vylíčil mu Beril vše, co ho trápí. Ten mudrc mu řekl:

„Králi Berile, dám ti bylinu, která...”

V tu chvíli se stalo něco neočekávaného. Rádce vytáhl meč a bez váhání mudrce tál. Ten již více slova nepronесl a padl k zemi mrtev, s hlavou rozpolcenou vedví.

Král se otočil k tomu, který ho zradil, a optal se ho:

„Proč jsi tak učinil, nejsi snad můj věrný rádce? Či snad pouhé přidané písmenko činí z rádce zrádce?”

„Jsem služebník krále Xsara, tvého nepřítele, od kterého jsi mě před lety osvobodil, jak jsi se však mylně domníval. Aón však nastražil tuto léčku, abych se vetřel do tvé blízkosti a já ho teď pomstím za hanebnou smrt, kterou jsi mu nachystal v boji.”

Beril byl však rychlejší a hbitě vytáhl dýku. Bodl rádce přímo do jeho proradného srdce a ten padl mrtev k zemi. Jeho krev se mísila s krví jím zabitého moudrého starce, jako když se stékají žhavé prameny z ohnivé hory, stejně jako ta krev vbrzku houstnoucí a tuhnoucí. Beril pak mudrce pohřbil a zrádného rádce nechal na pospas mrchožroutům. Smrtí dobrotivého starce přibyla další žalost k jeho bolesti. Vsedl opět na oře a ubíral se zpět do svého města. Tam všechny zpravil o tom, co prožil a jak ho jeho rádce zradil. Všichni krále litovali, že mu nebylo dopřáno plodnosti, ani dojít vytoužené rady od vzdáleného poustevníka. Avšak mudrc věnoval svou poslední myšlenku, vyslanou bohům, Berilovi, a ten tak nečekaně nabyl toužené plodnosti. Cítil tu sílu v těle, přivola k sobě ženu, kterou miloval a která milovala stejně tak jeho. Za necelý rok od té noci se narodil královi syn a dcerka. Matka hned

po porodu zemřela, aniž na potomky pohlédla. Král se opět zarmoutil a dal svou ženu pohřbít se všemi poctami.

Když jeho děti dospěly do věku osmnácti jar, vylíčil jim celý svůj příběh i to, co se mu odehrálo v jeskyni. Děti se rozplakaly nad svým otcem a o pár okamžiků starší syn pravil:

„Při bozích, otče, tvůj příběh je smutný a poučný, ten by se měl zapsat do kronik pro budoucí pokolení.“

Uplynula dvě jara od doby, co Beril řekl svým potomkům o tom, co zažil, když mu náhle posel donesl psaní od krále z daleké země. Zněl takto:

Milý Berile, rozhodl jsem se vzít si tvoji dceru. Jak jsem ji prvně zahlédl, očarovala mne. Jestli budu ten, komu ji dáš za ženu, dobře uděláš. Předpokládám, že s mým návrhem budeš souhlasit. Zástavou ti posílám stádo ořů. Doneslo se mi, že mne nemáš příliš v oblibě, ale jistě mi svou dceru neodepřeš, když jsem po ní zatoužil, a získáš ve mně nového přítele a spojence. Tuzwán.

Beril neměl toho krále vsutku v oblibě, stýkal se s ním jen řídce a z povinnosti přijímat královské návštěvy. Proto se polekal, tuše, že tato zdánlivě libá slova jsou jen zástěrkou, jak se zmocnit jeho dcery a s ní království, a řekl svým dětem:

„Musíš pryč, dcero! A ty jdi s ní, Begire, budeš ji doprovázet. Srdce mi bude bez vás pukat, ale dovedu si představit, jak bys dopadla jako Tuzwánova žena. O krutostech, jakých se na ženách dopouští, jsem slyšel mnohé.“

Oba mlčky souhlasili, sbalili si něco málo zásob a ihned odejeli na ořích vraných tak, jako představy Berilovy.

Dlouho jeli zelenou krajinou, až se dostali hluboko do žluté pouště. Tam Begira schvátila nemoc ze slunce, na které v takové síle nebyl zvyklý. Jeho sestra Runija ho dovedla k nejbližší oáze, aby se svažil chladnou vodou. Měli štěstí. U oázy zrovna odpočíval jezdec na během zpěněném oři. Byl to jistě místní obyvatel, tvář měl snědou a jeho řeč byla pouštní. Runija i Begir ovládali pouštní řeč, často k nim doputovali kupci z nejjihnějších krajů a bylo nutné se s nimi domluvit i dozvědět se novinky z daleka, navíc znalost jazyků se u jejich dvora cenila, avšak Runijin bratr

nedokázal únavou promluvit slova. Jeho sestra se s jezdcem tedy dala do řeči. Nejdříve mluvila cosi pouštní řečí, ale jezdec ihned poznal, že je cizinka. Náhodou uměl trochu hovořit i jejím nářečím, postavil se k ní a pravil:

„Já rozumím vaší řeči. Kdo jste?“

„Jsem Runija, dcera královská, a toto je můj bratr Begir, budoucí dědic trůnu. Aón je nemocný a potřebuje pomoci.“

„Dobrá, dovedu vás ke králi Káfúsovi Azzanskému. Vládne městu několik dlouhých mil odtud na východ.“

„Děkujeme ti, cizinče, slyšela jsem o králi Káfúsovi Azzanskému, aón je prý učený a moudrý...“

„Mídkemysi, je už pozdě,“ přerušil vypravěčovu napínavou řeč Àvon, „měli bychom jít spát. Dopovíš nám svůj příběh zítra, i když je tak strhující.“

„To je škoda.“

„Mídkemys je doopravdy rozený Dêpidosův nástupce. Má stejně tak libozvučnou řeč, zná příběhy, které mu snad donesl k uším písek z dálných pouští. Jako by byl stejné krve, která koluje v Dêpidových žilách.“

„A jak říká místo „on“ to podivné slovo „aón“. To používali pouze naši tuze dávní předkové, úplně mi to vymizelo z paměti.“

„Sláva Mídkemysovi!“

„Budiž ti přáno požehnání Ĥoramovo!“

„Dlouhého žití ať je ti jím souzeno!“

A mnoho dalších pochval a připomínek kolovalo mezi našimi ústy k poctě mladého vypravěče, než jsme se toho večera odebrali ke spánku.

Celý příští den jsme prožili bez nečekaných změn, opravovali a zdokonalovali jsme chýše i stavěli nové. Všichni již byli netrpěliví, až nastane soumrak a Mídkemys začne dál odvíjet osudy dávných skřetů. Vrtalo nám hlavou, zda ví dopředu, jak příběh bude končit, nebo zda ho osnuje během vyprávění jeho představivost, jako když my jsme se snažili rozehnat strach po děsu v Zátocě nočních můr. Konečně se tak stalo. Mídkemys zasedl k ohni a pokračoval v načatém vyprávění:

Runija poděkovala cizinci a i s ním se vydali s bratrem směrem k městu Káfúse Azzanského. Po půl dni cesty pravil jezdec:

„Runijo, já jsem Tadžíd, rádce mocného Kúfúse Azzanského. Kdybyste přišli sami, jeho stráže by vás k němu nepustili, pokud byste neměli doporučení od některého z pouštních panovníků. Když s vámi však půjdu já, stráže přede mnou pokleknou a pustí mne dál a budou přede mnou líbat zem. Takové úcty u nás má věrný rádce.“

„Děkuji ti, Tadžíde, tebe nám seslal nejvyšší z bohů.“

Po dlouhé cestě Dalekou pouští dorazili jezdci k městu Tadžídova panovníka. Tadžíd pronesl pár slov ke strážím pouštní řeči a brána se s poctami, jejich průvodcem předeslanými, ihned otevřela. Runija porozuměla, co muž říkal strážným, znamenalo to: „Při Chšílám-šímu, otevřete spěšně, vedu našemu pánu vznešené hosty.“

Společně vešli do města, vedouce koně za uzdy, a zamířili rovnou k paláci stojícímu uprostřed města, zářícímu do dáli jako drahokam. A opravdu ten palác jasně zaléval okolí. Střechy měl kované ze zlata a špiče věží byly odlity z azzanské ocele, proslavené po celé poušti i v ostatních zemích. I meče služebníků a bojovníků byly z téže ocele, v rukojetích ze směsice neznámého kovu a zlata měly v těžkých jílcích zasazeny jaspisy a jiné drahokamy. Tadžíd předstoupil před krále. Aón byl zahalený v rouše zlatem vyšíváním, s vysokou špičatou korunou na hlavě a mečem opásaným u boku. Vznešeně mu pokynul, aby přistoupil. Tadžíd poklekl před jeho zlatý trůn pokládaný drahokamy, na němž, kam oko spočinulo, byl vyrytý nějaký pouštní znak. Také trůn byl osázen staletou průhlednou smolou, severním mořem vyplavovanou, v níž byli zaliti různí malí seschnutí tvorové. Okolní dlažba byla pokládána deskami tak hladkými, že na místech, kde se procházelo, museli na ní být položeny kožešiny, jinak by byl skřet uklouzl. Strop podepíraly klenuté oblouky, mistrně zdobené drobnými zdobnými podobami listů i hadů splétaných v provazce. Vprostřed stropu prosvítal otvor, který vrhal na Kúfúsa a na jeho trůn rozšiřující se sloup světla. Tadžíd pravil:

„Králi, vedu ti tyto vzdělané sourozence královského rodu, jak jsem poznal podle jejich vznešené mluvy, chování i podle znalosti pouštní řeči. Tato krasavice je Runija a zde její bratr Begir. Je stížen pouštní nemocí a aóna pro něho žádá pomoci. Dej jí prosím, vznešený vládce písečné říše a pane můj, svou náklonnost, a pokus se napomoci uzdravit jejího bratra.“

„Tadžíde, protože je přivádíš ty, vím že se nemýlíš v čistotě jejich duší. Nechám Begira napojit lektvary a nakrmit chutnými pokrmy. Povolám svého mudrce a požádám ho, ať se pokusí o uzdravení tohoto mladíka.“

Káfús povolal otroky, ti přinesli lůžko, zhotovené z lehké lesklé látky a ze stvolů nevidaně velikého rákosu. Poté vešel nosič vody a spolu s otroky kráčel do komnaty, kde se měl Begir léčit. Nosič sundal ze zad měchy s vodou, jeden z nich ponechal ležet na dlažbě vedle Begira a druhý položil na jeho prsa, aby ho chladil svěží vodou. Potom ho krásné otrokyně napájely lektvary a odvary a rozháněly vzduch nad jeho hlavou vějíři z peří neznámých ptáků.

Trvalo to mnoho dní, ale nakonec se Begir uzdravil a zašel za králem:

„Děkuji ti za pomoc, bez tebe bych jistě zemřel a víc bych nespátřil světlo dne, ani vlídné šero noci.“

„Jsi již sice zdrav, ale pobud' v mém paláci ještě nějaký čas, zahleděl jsem se do tvé sestry a chci být co nejdéle v její společnosti. Hodlám ji požádat o ruku, nejprve však, jak je u nás zvykem, měl bych požádat o souhlas jejího otce. Ten však tu není, tudíž mne zajímá tvůj názor.“

Když uslyšel Begir toto Káfúsovo vyznání, řekl rozechvělým hlasem:

„Králi, bude-li tomu i má sestra chtít, nebude jistě ani proti vůli bohů vaše budoucí manželské splynutí. Také já jsem byl obdařen darem bohyně lásky. I mne zasáhl plamen citu. Sblížil jsem se však s ženou neurozenou, a to s tvojí otrokyní Dhátválí, dej mi ji prosím, nejsem-li příliš smělý ve svém přání, za ženu, ať i má láska dojde naplnění.“

Král bez výhrad souhlasil, překvapen tím, že syn králův žádá o svolení sňatku s otrokyní, kterou lze koupit i prodat podle libosti, ale sám rovněž zamilovaný, ho svým způsobem chápal. I on by žádal o Runiju, i kdyby nebyla dcerou královskou. Povolal k sobě rádce, hodnostáře své říše a velitele vojsk a nechal dovést také Runiju i otrokyni Dhátválí:

„Vy budete svědky toho, že provdám otrokyni Dhátválí za svého přítele Begira. Ten mi oplátkou dá za družku svou sestru Runiju, ale pouze, bude-li aóna souhlasit.“

„Ano, ráda.“

Káfús dál vyzval Runiju a všechny přítomné, aby složili slib, že byli účastníky a svědky tohoto obřadu. Odpřísahali to a podepsali vložení své ruky na svá prsa, jak bylo u pouštních obyvatel zvykem. A Káfús a Begir spali prvně se svými ženami té noci. Prvně opravdu jako muž a žena, tělo vedle těla, rty na rtech, ač za mnoha nocí sny dávno přinesly jejich milostné splynutí ve vzájemných touhách.

A obě ženy počaly v hrátkách mnohých nocí každá dítě a po roce svým mužům porodily potomky. Begir dal synovi jméno Beril po svém otci, a Kúfús a Runija svoji dcerku pojmenovali Hammáda, což znamená vznešená a půvabná. Děti dospívaly, nejprve v hrách dětství, později nabírání moudrosti a vznešenosti, až dosáhly věku osmnácti jar. A tu je potkalo to samé, co jejich rodiče, dřívější blízkost přátelská se změnila v touhu muže a ženy. Tenkrát bylo zcela běžné, že spolu páry tvořili příbuzní, navíc se nejednalo přímo o bratra a sestru, jak se prý nikomu nepříčilo v zemi u Moře zapadajícího slunce, kde ostatky králů byly uchovávány ve vysokých čtyřbokých kamenných špičatých věžích. Beril pro Hammádu skládal písně a básně, psal jí milostné dopisy, v nichž vyznával, že její oči se podobají černým temným tůním a že její tvář je jemná jako mandle, které rostou v oázách, skrápěny prameny chladné a čiré vody, a pěl o ní mnoho další vzletné chvály.

Dne, kdy se s vůlí otců měli vzít, se však stalo něco hrozného. Zlí démoni pouště nepřáli jejich lásce a noc poté, co se stali mužem a ženou, Berila a Hammádu pro potěchu ostatních zlotvorů unesl jeden z démonů. Každého z nich zanesl do jiného města, nalézajícího se daleko od sebe. Berila do města mírných Seveřanů a Hammádu daleko na západ do osady jménem Kuu. Démoni se pak smáli svému činu a hodovali k svému potěšení, zlomyslně se bavíce o zmaření plánů milenců a jejich rodičů. Beril byl udiven, když se místo vedle své milované probudil na schodech před zcela cizím palácem, sužován nebývalou zimou. V tu chvíli ze svých domovů počali vycházet skřeti a podívovali se, vidouce lehce oděného Berila ležícího před palácem. Mysleli si, že je to třeba nějaký podlý Seveřan z kmene, ovládaného zlem, tvářící se předstíraně jako náhodný poutník z dálného jihu. Byli totiž trnem v patě těm, kteří opustili cestu dobra, zatímco oni byli ostrůvkem naděje, že Seveřan nebude provždy jen spojen s ukrutností a nenávistí. Zavedli ho tedy ke králi města a jeden z nich řekl:

*„Pane, tento muž se dostal do našeho města, dozajista aby tě zabil.“
Král neměl důvod nevěřit jejich domněnce a přesto, že mu Beril vyličil vše, co se mu sběhlo, ho v obavách o svůj život, o nějž mu vskutku mnozí sousední vladaři usilovali pro jeho odlišný skřetumilný způsob vlády, uvěznil do podzemní kobky.*

A co se mezitím dělo s Hammádou? Ta se probudila vedle cizí panovnické chýše, vešla dovnitř a vše řekla vládci, který byl od prvního okamžiku okouzlen jejími

půvaby. Ten jí uvěřil, dal jí najíst a napít a přidělil jí pohodlnou chýši. Tak žila dívka mnoho roků v osadě Západanů, ale neustále myslela ve vzpomínkách na svého muže.

Beril v tu dobu byl stále uvězněný v temnotě, nemaje dostatek potravy i často strádající žízni. Jednou, když znaveně odpočíval, nemoha se ani pohnout či sám k sobě promluvit plným hlasem, zaslechl, jak kdesi pod ním slabě hučí voda a jak si tam nějací skřeti tlumeně povídají. Hledal z posledních sil v zemi, není-li tam nějaký uvolněný kámen. Bohové mu přáli a aón našel vskutku ne zcela pevně usazený kámen, který nejspíš uvolnili jeho již jistě dávno popravení předchůdci. Když ho vypáčil, objevil se pod ním otvor velikosti hlavy a nezměrné hloubi. Nahlédl dolů a co neviděl - pod ním byla prudká řeka, bouřící jak moře, a na voru po ní pluli otrhaní skřeti. Ti, jak ho zahlédli, přirazili ke břehu a volali na něj:

„Pojed' s námi. My zde čekáme na zprávy o věznicích a vždy jim pomáháme, když se jim podaří najít cestu k nám.“

Beril uposlechl a počal rychle uvolňovat vedlejší kameny. Zanedlouho byl s dílem hotov, před ním se otevřela široká chodba, kterou sestoupil až k vodám řeky a tiše seskočil na palubu voru. Poděkoval svým novým přátelům a společně s nimi se plavil pryč, vstříc nečekaně nabyté a hlavně i zasloužené svobodě.

Ta řeka se vlévala do další a další z řek, až spojila své vody s tou, která tekla přímo do města, kde se narodil jeho otec. Avšak to bylo vypleněné a rozbořené. To Tuzwán vyplenil otcovo rodné město za to, že mu tenkrát nedal Runiju. Beril pusté město v slzách a bolesti ihned opustil a opět se vydal za Kúfúsem Azzanským. Bloudil mnoho dní pouští a nikde nenalézal žádné oázy, natož města. Teprve za přemnoho dní dorazil k oáze, kde kdysi potkal jeho otec s Runijou Tadžída. Po dalších dlouhých dnech našel konečně město svého hostitele. Byl z toho velmi rozradostněný, ale rmoutil se, že tu s ním není milovaná Hammáda.

Vešel do bran Kúfúsova města, ke své hrůze však shledal, že král je již mrtev a že vládu převzali vzbouřenci. Ti ho zajali a odvěkli před nového krále. Mezi aóním mužem a Berilem bylo dávno nepřátelství. Beril se tenkrát učil házet oštěpem, avšak jednoho nešťastného dne zasáhl omylem toho muže, který byl tenkrát také ještě

mladíkem, a propíchl mu stehno levé nohy. Muž, zvaný Kerr, si Berila povolal k sobě a uhodil ho bičem, čímž ho donutil kleknout si.

„Ty ničemo, zahřimal, to díky tobě nadosmrti kulhám. Totéž poznamenání těla ti uštědřím i já teď odplatou!“

„Ale pane, já jsem to učinil bez zlého úmyslu. Víš sám, že to bylo v soutěživé hře.“

„Vím, ale, já to učiním s úmyslem a s radostí!“

A Berilův nepřítel udělal snad ten nejchladnokrevnější čin, který mohl. Proklál Berilovo levé stehno dlouhým nožem, kterým mu otrok podával k ústům kousky sladkého melounu, máčeného v medu. Berila pak nechal svázat a zanést otrokem na jednohrbci do pouště, kde aón ho měl za úkol pohodit na pospas šelmám, lačným prýštící krve z otevřené rány. Otrok pokorně uposlechl, vhodil bolestí bezvládné tělo za krk pouštnímu zvířeti a zavezl Berila daleko za město do pouště. Avšak bohové byl trpícímu nakloněni - tento otrok sloužil dřív již jeho otci Begirovi, který mu učinil mnohá dobrodiní, ba i měl od něj příslib brzké svobody. Když shodil Berila do žhavého písku, ten se hoře rozplakal. Otrok se nad ním slitoval a rozvázal ho se slovy:

„Utíkej co nejdál a již se sem nikdy nevracej, mohla by tě již doopravdy potkat neodvratná smrt.“

Beril s mnohými slovy díky opustil slitovného otroka, avšak neodešel nadobro z pouště, ale usadil se v prvním městě mimo dosah moci nepřítele, které patřilo králi moudrému a stejně učenému, jako byl Kúfús. Po mnoha dnech se přestrojil do severského šatu, tvář si zakryl plátnem a vydal se opět za mužem, který mu zmrzačil nohu.

Hammáda tou dobou žila stále v osadě Kuu a ani aóna nezapomínala na svého muže. Jednoho dne napadla vesnici zhoubná choroba a postupně její obyvatelé vymírali. Chšílám-šímu přišlo líto těch skřetů, osvobodil zbytek z nich z cesty do podzemní říše, právě krásné dívky:

„Hammádo, odejdi z této osady, ty sama - ostatní zde ponechej, daroval jsem jim život. Tvůj muž stále žije a chystá se v přestrojení do Kúfúsova města, které obsadil nepřítel rodu tvého otce i tvého muže. Budu mu však přát a jeho pravá tvář nebude odhalena. Byl již vyhnán a určen smrti, ale unikl jí. Oblečen v severský šat putuje opět do města. I tobě pomohu, aby ses s ním shledala, bude-li to v mých silách, neboť zlo je někdy převelice silné a ne všechny osudy jsou napevno v rukou jediného z bohů.“

Hammáda poděkovala Chšílám-šímu a vydala se do města ovládnutého nepřítelem a zlem.

V ten čas se Beril blížil k branám města a myslel na spravedlivou pomstu...

„Zastav svou mluvu, Mídkemysi, je již večer, a ráno nás opět čeká den plný práce. Zítřka nám svůj poutavý příběh dovyprávíš.“

„Máš pravdu, Òre,“ nic nenamítal vypravěč, „již je opravdu pozdě, raději se nachystáme ke spánku.“

Všichni jsme souhlasili s návrhem Òra, podpořeném i Mídkemysem, a ulehli jsme na lože.

Ráno jsme se vzbudili poněkud později a počali jsme zhotovovat mosty přes řeku. Amar pokácel několik smrků rostoucích poblíž na břehu a zaklínal je mezi kameny. Jeden z mostů vedl od naší osady na ostrov a druhý ho z jeho opačné strany spojoval s druhým břehem. Na ostrově začala část z nás pod Aenlebovým i mým dohledem stavět mohyly z kamenů, zatímco ostatní stále vylepšovali naše chýše. Kameny jsme přinášeli ze břehu, kde byly vyplaveny jarními přívaly, jak je u řek obvyklé. Skládali jsme je postupně od největších na sebe, až s nich vyrostla vysoká mohyla. Na jejím vrcholu se skvěl posvátný šíp, který tam navrhl umístit Aenleb. Po obou stranách mohyly byly v zemi zabodnuté kůly, na kterých byly vztyčeny praporce nového města. Uprostřed na erbu měly zobrazený souboj Òra s hadem a zvláště výrazně bylo zpodobněno pouzdro, z kterého v tu chvíli Òr vytahoval dýku. Dùpu vyšívala obrazy barevnými konopnými nitkami, které namáčela do šťávy z rozemletých lesních plodů. Prapory byly pak přišity na tenké kůly a vítr jimi radostně pohazoval. Na jednom místě praporců ponechal Òr volno, aby tam později Dùpu vyšla jméno města. Kolem mohyly jsme také vykopali příkop, kterým bude při povodni nebo velkých deštích odtékat voda a nevznikne tak nebezpečí, že by voda mohla kameny uvolňovat. Retne s dalšími ženami kolem políčka vykopala kanál, ten však vodu přiváděl, byl to kanál zavlažovací, zabezpečující, že obilí nebude strádat suchem. Večer jsme opět zasedli k ohni a plni dychtivé zvědavosti lačně naslouchali dalšímu Mídkemysovu vyprávění, navazujícímu tam, kde posledně přestal.

Beril mezitím krácel k branám a spřádal pomstu. Když došel až před hradby, řekl strážím:

„Jsem mistr zbrojíř, slyšel jsem o libě krutých a chvályhodně věhlasných činech vašeho pána, jistě se mu budu svými službami hodit.“

Aóni mu bez dalších slov otevřeli dvířka v městské bráně a zavedli ho před svého velitele. Beril ho uctil slovy, ztěžka proti své vůli vyřčenými:

„Nejvznešenější z vládců a pane můj, jsem mistr umění zbrojířského, jistě ti budu užitečný.“

„To ano. Řekni, umíš a zvládneš dobře a rychle kovat meče a hroty šípů?“

„Ale jistě,“ odpověděl Beril, který za ten čas, co žil coby poznamenaný mrzák, se učil zbrojířské dovednosti a byl v ní hotovým mistrem, „jistě, že umím, jak o tom můžeš pochybovat. Chceš-li, hned ti to předvedu.“

„To není zapotřebí. Chystám se do války pro dobytí nových území a zprznění nepřátelských dívek a žen. Ukovej stovky mečů, štítů, helem a hrotů!“

„Spolehni se na mne. Ať se výhně rozhoří do nejvyššího žáru.“

Beril se odebral do přidělené zapáchající chýše a ledva uhlíky, dmýchané měchy, dosáhly potřebné teploty, počal ihned kovat. Byl však zoufalý a nevěděl, jak se pomstít Krénderovi, nepříteli, který vražděním ovládl město. Byl stále zoufalejší a zoufalejší a jeho slzy kapaly z promáčeného plátna přes tvář na meče a hroty. Dostal se sice do blízkosti nenáviděného nepřitele, ale ne tak blízko, aby mohl probodnout jeho hrdlo dýkou ukrytou v šatu. Navíc mu teď vlastně sloužil, aby byl mocnější. Chšílám-šimu přišlo Berila líto a očaroval jeho slzy. Beril to ale nevěděl a jeho slzy kapaly na ocel a jiskřily v svitu oharků. Když Beril vykoval vše, čím byl pověřen, donesl své dílo s pomocí mnoha otroků Krénderovi. Ten mu poděkoval:

„Dokázals nemožné! V tak krátkém čase a tak úchvatné zbraně. Získal jsi plně moji důvěru. Příteli můj, od výhně umouněný, odkryj svou tvář, ať ji spatřím!“

Beril poznal, že se řítí do záhuby, jeho tvář, i když umazaná popelem, mu jistě bude víc než povědomá. Ale v tu chvíli vpadla do královny komnaty stráž, vedoucí zahalenou Hammádu, které se chopila pod hradbami, kde hledala cestu za svým milovaným. Dívka si strhla z obličeje roušku a poklekla před Kréndera. Ten byl okouzlen jejím půvabem:

„Ženo přenádherná, co tady děláš?“

„Já, zbloudila jsem a hledám u tebe útočiště.“

„Přijmu tě, avšak ještě dnes vyrazím do války, ponechám tě zatím v ochraně u svého přítele. Ten tě bude střežit, je to můj věrný služebník, abys zůstala čistá k ukájení mého chtíce, až se vrátíme s hlavami nepřátel na kopích.“

Krénder poslal Hammádu s jí nepoznaným Berilem do jeho chýše. Ale hned, jak byly za prahem paláce, pronesl Beril:

„Kde ses tu vzala, Hammádo, snad naše cesty rozdělili a zase spojili bohové.“

„Tos ty, Berile,“ vyhrkla překvapením a štěstím zaskočená Hammáda, „proč ale předstíráš, že jsi mrzák?“

„Krénder mi proklál nohu, aón se mi pomstil za to, že jsem mu ji v mládí omylem sám propíchl oštěpem.“

Hammáda s ním šla do jeho chýše a smutně se spolu dívali, jak bojovníci pochodují s písní zkázy na rtech a se zbraněmi, kterými zabijí mnoho nevinných skřetů, od Berila v rukách. Avšak, kouzlo, které Chšílám-ší vtiskl do slz, se přeneslo do ocele, jak na zbraně kanuly slzy. Hned za branami města počaly mužům samy vylétávat šípy z toulců a meče se tasit z pochev. A samy ty zbraně proklály srdce a stály hlavy všem svým držitelům, kromě Kréndera. Když Beril uviděl, že Krénder stále žije, vyběhl z města a přistoupil k němu. Plivl mu do tváře, odkryl roušku, do níž dosud halil obličej před nepřítelem.

„Tak jsem se dočkal! Ted' pohlédni na mou tvář!“

Ze země sebral těžký meč a jedním silným mávnutím usekl Krénderovu hlavu, až ta se kutálela pískem, zanechávajíc za sebou rychle se vpíjející stopu proradné krve. Poté odhodil meč do písku pouště a dal se do pláče nad svým otcem. Ale stal se zázrak. Zanedlouho potom, co Krénderovu krev pohltil písek, zmizely všechny mrtvoly zabitých Krénderových přívrženců a místo nich se ve městě ocitli zpátky všichni jeho předchozí obyvatelé. A mezi nimi byl Berilův otec Begir, Kúfús Azzanský i Tadžíd. Beril se objal se svým otcem, a když si otíral pot z čela, všiml si, že má opět nohu zdravou, jako dřív. Avšak jeden ze Krénderových služebníků byl smrti přece ušetřen. Byl to ten, který před časem Berila zachránil a rozvázal ho, když ho měl nechat zhynout v poušti. Beril ho přivítal, oděl v čestný oděv a prohlásil ho svým synem. Všichni byli plni radosti, že je město opět živé, ale nejvíce se radovali Beril a Hammáda, že se opět sešli. Všichni hrdinové příběhu z města Azzan žili velmi dlouho, ale s výdechem jejich posledních potomků se ztratil ve větru a ve vírech hlubin i jejich barvitý osud. Znají ho jen ti, kteří umějí naslouchat šumu v korunách stromů a hukotu vod...

„Jak poutavý byl tvůj příběh, Mídkemysi, jsi opravdu jak rozený Dêpidosův potomek.“

„Sláva Mídkemysovi!“

„Ať žije v přízni bohů Mídkemys!!“

„Ať nám ještě dlouho vypráví příběhy!“

„Je to vsutku druhý Dêpidos!“

„Krásná slova a nádherný příběh!“

A mnoho dalších pochval vyslechl náš vypravěč a společník, než jsme se odebrali do říše snů.

Aenleb se toho večera probudil několik okamžiků po půlnoci. Z důvodu, že nemohl usnout, se šel projít ven kolem řeky. V ten čas byla hladina pokleslá. Když kráčel kolem zátočinky a svítil si voskovicí, povšiml si, jak z vody vystupuje nějaký pravidelný předmět. Přistoupil k němu po kamenech blíž a všiml si, že to nápadně podobá boku malinké truhličky. Byla pevně zaklíněna mezi kameny, takže ji jen stěží vytáhl. Nakonec se mu tak podařilo a po důkladnějším prozkoumání, když dýkou udělal pracně několik rýh po jejích stěnách, si všiml, že truhlička je celá ze zlata a že byla před úmyslným uložením na říční dno hozena do vroucí smoly, aby do ní nepronikala vlhkost. Truhličku vzal do své chýše a odebral se s povzbuzujícím pocitem ke spánku. Nakonec opět usnul.

Ráno se Aenleb probudil poněkud pozdě. Nechali jsme ho spát a pilně jsme pracovali. Probudilo ho, až když k nám z hor dorazili Deldisovi muži, kteří dopravili na prámech opracované kameny na stavbu. Hlukem ze skládání a ranami Aenleb procitl ze spánku, ihned sebral truhličku ze stolu, kam ji večer položil, a šel za námi. Byl potěšený, že viděl další druhy, které v horách vyléčil, ale po kterých mu bylo smutno, když nás opouštěli. Pak přistoupil k Òrovi:

„Òre, pohleď na předmět, který držím v ruce!“

Òr beze slova pohlédl na Aenlebovy natažené paže. Měl na nich položenou malou truhlu. Òr ji s Aenlebovým dovolením přijal a pokusil se ji otevřít. Kvůli nezvykle tvrdé smole, pevně přilnuté ke stěnám a tvořící celistvý krunýř na jejím povrchu, to ale nešlo nijak snadno. Teprve, když ěplikësovou dýkou odloupal jednotlivé kousky, podařilo se mu, i když velmi ztuha, víko konečně otevřít. Nahlédl dovnitř. Nejdřív spatřil kožený váček. Vyndal ho a pod ním našel malou, ale zato silnou knihu. Položil

truhličku na kámen a vysypal z váčku jeho obsah. Byly to kamínky, jakých bylo všude v řece dostatek. Ůr si po tomto všedním objevu se již dál váčkem nezabýval, odložil ho na kámen a chopil se knihy. Otevřel ji na první stránce. Byly na ní jakési pro prince neznámé znaky.

„Aenlebe,“ vyzval starce, „nechceš se podívat na knihu, zda vzhledem ke svým znalostem neumiš vníkat do taje této podivné řeči?“

„Ale jistě, Ůre, bude mi ctí to pro tebe udělat.“

Stařec přebral knihu, nadlouho se do ní zahleděl a pak začal listovat jejími stránkami. Po chvíli vzkřikl:

„To je neuvěřitelné!“

„Co? Co se děje?“ počali se všichni ptát.

„Vždyť to je sbírka Severských pověstí! Ta je již bezmála tisíc let ztracena a dnes snad vůlí bohů nalezena! Tyto pověsti pochází z dob, kdy byli Severané ještě dobrosrdeční a ne krutí, jak je tomu dnes. V této knize jsou sepsány všechny příhody vládců, kteří se kdy vystřídali ve svém panování. Poslední, kdo ji vlastnil, byl jeden z posledních a dobrých stařešinů kmene lovců sněžných jelenů. Po jeho smrti ale beze stopy zmizela...“

„To je úžasný nález, ale já jsem také něco překvapivého objevil!“ zvolal Gynán.

„Co se stalo?“

„Rozpáral jsem váček. A podívejte. Na jeho vnitřní části je mapa.“

Všichni jsme se v tu chvíli přestali zajímat jen o knihu a pohlédli jsme na mapu. Rozeznávali jsme dobře Rudé hory, ve kterých byl na jedné z nich nakreslený křížek.

„Tam nejspíše bude něco ukryté.“

„To jistě ano.“

„Přátelé, navrhuji, abychom se ještě dnes do Rudých hor vydali.“

„Máš pravdu, Ůre, musíme zjistit tajemství Rudých hor.“

„Co tam asi bude?“

„Asi nějaký poklad.“

„Nebo léčivý pramen.“

„Třeba je tam hrobka nějakého významného Severana.“

A mnoho podobných dohadů kolovalo mezi námi.

Všichni jsme souhlasili s Ůrovým návrhem a hned, jak jsme se rozešli do svých chýší, obcházelo nás vzrušení. Na několik okamžiků se všichni muži, určení princem k cestě do hor, vrátili, ověšení tlumoky s malými zásobami. Byla nás nevelká hrstka, tvořená

samozřejmě i muži z Deldisova kmene. Z našich vyrazil Kormag, Àvon, Ikas a Gùes, nechyběl ani Gỳnán, jakožto skřet spolehlivý a objevitel mapy.

„Dobrá, vše je sbaleno. Ženy zde zůstanou pod ochranou svých mužů, aby osada byla hlídána a ženy se mohly v klidu věnovat pracím, které jim bohové a zvyky našeho rodu přisoudili.“

Ženy jen přikývly a někteří muži neskřývali zklamání, že nemohou s námi. Őr je uklidňoval.

„Lascusi, v horách budou hadi a ty sis jedu jednoho už užil.“

„Læcere, i tebe bych rád vzal, ale jsi už nejen mým druhem, ale hlavně otcem malého Læneba. Tvoje tvář by mu chyběla, když se v pláči budí a tvé houpání mu přináší klid.“

„Aznobe, tvá ruka bude užitečná, i když na jedné máš o prst méně. Retne, mající na starosti úrodu, jistě pro tebe najde dost práce. Ale opatrně, Retne, aby večer Aznob nepadl na lože vyčerpán k nepoužití. Budujeme město a je třeba zaplnit křikem novorozenců, našich následníků. Tak ho šetři.“

„Amare, takový silák je v osadě zapotřebí. A co když Ninrut zatouží po tvém křehkém objetí?“

„Őre, mi bude bez tebe smutno,“ přidala se Taara.

A mnoho dalších řečí loučení šlo v ten čas od úst k uším.

Přešli jsme řeku po mostě a vydali se k Rudým horám. Nejdřív jsme chvíli putovali rovinou a vbrzku jsme se dostali do lesa, který měl poskrovnu stromů, a proto jsme ho nazvali Jasným lesem. V dáli jsme viděli po levém boku jezero. Poměrně rychle jsme se blížili ke Rudým horám. Noci téhož dne jsme došli do pahorkatiny pod horami. Tam jsme přenocovali v jeskyni a druhého dne jsme svěže zelenou krajinou vyrazili dál. Sem tam proti nebi trčel v krajině statný dub a velmi často jsme se kochali pohledem na potůčky, padající z veliké výše a pod vodopádem tvořící jezírko, z kterého opět padal vodopád, tvořící další tůň. Takových to vodopádků a jezírek vzájemně propojených jsme viděli nespočetné množství a v tůních jsme si také lovili čerstvé ryby a raky. Dali jsme té soustavě potoků, jezer a vodopádů jméno Onešmešovy schody. Byli jsme již tak vysoko v horách, že jsme došli k samému prameni jednoho z potoků. Ihned jsme ale za záhybem našli jiný, který tekla na opačnou stranu hory. Ve výškách, kde jsme se nacházeli, se nám hůř dýchalo, ale podle mapky byl cíl naší cesty ještě výš. Asi za dva dny jsme byli našemu cíli tak

blízko, že jsme, ač vyčerpáni, přidávali do kroku, poháněni zvědavostí. Pak jsme se ale zarazili, protože jsme zahlédli kouř. Pomalu jsme se blížili k malému údolí, odkud dým stoupal, a když jsme pohlédli dolů, ustrnul jsem překvapením.

Pod námi byla malá osada. Skřeti v ní žijící pilně pracovali, takže si ani nevšimli, jak k nim scházíme po schodech vytesaných do kamene. Sešli jsme dolů a jeden se skřetů nás zahlédl a promluvil cizí řečí na jiného. Ten vzkřikl ta samá slova a v tu chvíli nás zajali strážci, umně skrytí ve skalách, splývající s jejich barvou tak, že by je neodhalil ani bystrozraký sokol. Za chvíli nás předvedli před starého seschlého kmeta, zahaleného v plášti temně rudé barvy. Na hlavě měl koženou čapku a kůže na něm volně visela, ať již jsme pohlédli na paže, nebo do jeho tváře. Takového starce jsem dosud nikdy nespatřil. Ten promluvil chraplavým, sotva srozumitelným hlasem, ale kupodivu řečí, podobnou naší:

„Svažte jim pevně ruce!“

Òr se nedal pokořit a ohradil se:

„My, které jsi zajal, my nemusíme mít žádná pouta, nejsme nějácí zbabělí zajíci, abychom utíkali. A navíc, nejsme vaši nepřátelé. Vstoupili jsme, neskrývaje se a bez zlých úmyslů.“

„Kdo a odkud jste? A jak jste nás objevili?“

„Jsem Òr, princ pocházející se Skalního města nad Bezedným jezerem a toto jsou moji druhové a přátelé z Deldisova kmene, kteří se s námi spojili pro budování nového města. A co ohledně toho, jak jsme se dostali k vám, to je tak. Aenleb, náš uctíváč bohů, stařec málem jako ty, našel v řece truhličku ze zlata, v které byla kniha pověstí dobrotivých Seveřanů, kteří již dnes nežijí. Potom Gynán, muž, kterého nám bohové seslali do cesty nedávno a který stojí po mém boku, rozpáral v ní uložený váček a našel v něm na jeho vnitřní straně mapu. A právě ta nás zavedla k nám.“

„Cože? Vy jste objevili spisy našich předků, ukažte mi je, ať uvěřím tomu zázraku! Jsem Ašmér, poslední z kmene Aanů, zlo uctívajících Seveřanů.“

Gynán vyndal z Òrův pokyn knihu z tlumoku a položil ji na stařešinova kolena. Ten ji uctivě otevřel a podíval se opatrně do ní.

„Ano, ano, je to vsutku ona, je psána jazykem, který již neužíváme tak často, ale ovládáme ho. Je to vůle bohů, že jste našli mapu a dorazili k nám. Buďte vítáni a zůstaňte u nás pár dnů.“

„To rádi, ale musíme se již vrátit, čekají na nás druhové, ženy a také spousta práce.“

„Dobrá, teď je ale již tma, tak alespoň společně povečeříme, než se odeberte ke spánku. Jste totiž nejen vzácní hosté, ale máme i společnou krev.“

„Jak to myslíš, nikdo z nás nemá nic k dočinění se Seveřany,“ podivil se Àvon.

„To máš pravdu,“ přisvědčil mu Kormag.

Ikas se chystal také zapojit do řeči, ale Ašmér ho předešel:

„Před mnoha a mnoha léty jeden z mých předků, jmenoval se Ytril, zatoužil poznat cizí kraje. Slyšel i o končinách, kde je voda tak rozlehlá, že nedohlédneš jejího konce, a když se jí napiješ, vyzvrátíš ji, jako by byla plná jedu. A tak vyrazil na cesty dolů po řece, zvané Řeka nadějí. Trvalo dlouho, než se opět vrátil do rodné osady. Nebyl však sám, přivedl si krásnou ženu, s vlasy třpytnými jak voda padající přes kameny, boků pevných a žáru lásky v očích. Pak nám vyprávěl, jak doputoval k tajemnému městu, ukrytému za stěnou vodopádu, zbudovaným na skalách nad hlubokým jezerem. Tam byl přijat s vlídností a přátelstvím a pohoštěn, jak se na příchozího sluší. Ráno vyrazil nad vodopád, aby sám ulovil něco ryb a odvděčil se tak svým hostitelům. Tam potkal dívku, sbírající mušle, přilepené na kamenech, oblíbenou lahůdku vladařů i rybářů. Snad bohové svedly jejich cesty, Ytril dorazil právě ve chvíli, kdy dívka uklouzla noha po slizké řase na kameni a proud ji počal strhávat k smrtícímu vodopádu. Ač nebyl zdatný plavec, vrhl se do prudké vody, dívku v poslední chvíli uchopil za dlouhé vlasy a přitáhl ji ke břehu. Vyčerpán pak hleděl na její tělo, nejevící již známky života. Její tvář mu připadala jak tvář bohyně, tělo ladné jak tělo laně, ale proklínal se, že ji nestačil vytáhnout dřív.

„Bohové, proč jste zmařili mladý život této krasavice?!“ zvolal v hněvu a tloukl v beznaději hlavou o její hrud’.

Bohové ho v tu chvíli vyslyšeli, z dívčiny úst vyšla voda a po ní i prvý, znovu nabytý dech. A v tu chvíli dívka i pootevřela oči. Jejich pohled se setkal s Ytrilovým zrakem, zalitým slzou bolesti, přecházející v slzy radosti. A tak započala láska mezi Ytrilem a Sîndou, jak se dívka jmenovala. Ytril již opustila touhu po nekonečné vodě, s požehnáním Sîndina otce se s ní vrátil domů a od té doby náš rod má v sobě i krev vašich předků.“

„Věčná škoda, že tento příběh již nikdy neuslyší Sînde, ta dívka byla z jeho krve, ale jistě potěší dosud truchlící Amahem,“ poznamenal překvapeně a s neskrývaným dojetím Ōr.

Ašmér pokračoval: „A tehdy s novou krví přišla do našeho kmene i nová řeč, i když Sînda vrbrzku ovládla tu naši - mnohé pochytila od Ytrila za společných dnech a

nocích již cestou, tak našim předkům zase učarovala ta mluva kmene od vodopádu. I proto, aby se odlišili od jiných kmenů, vyznávajících násilí, postupně přijali tento jazyk za svůj. A teď ke stolu, přátelé!"

Po hostině skromné, leč i tak chutné a pestré, jsme se odebrali ke spánku do přidělených chýší a čekali jsme ve snech na rozbřesk jitra.

Ráno nás vzbudila Ašmérova dcera Kaaja, která se již od prvního okamžiku líbila Àvonovi, a zejména, když její otec vyprávěl příběh o Ytrilovi, se jejich pohledy setkávaly s jednoznačným vyzněním. Byla to krásná štíhlá žena s dlouhými černými vlasy a jemnou tvář. Právě ten tmavý vlas, u Seveřanů nezvyklý, jen potvrzoval pravdivost příběhu o dávném smíšení krve. Chodila zahalena do jemného šatu, který za ní plál ve větru. Àvon byl po celý večer co chvíli po jejím boku a vedl s ní družné rozhovory.

„Àvone,“ oslovila našeho druha Kaaja, vynikající svou krásou a zářící jako hvězda, po ránu však nějak nezvykle zachmuřená, „můj otec si s tebou a tvými přáteli potřebuje ještě promluvit.“

„Ale jistě, Kaajo, hned za ním jdeme. Òre, pojďme! Vypadá to naléhavě.“

„Òre, musím vás radši varovat - před časem se mi donesla zpráva od mých lovců, že poblíž řeky, kde sídlíte, se pohybuje nebezpečný skřet. Bud'te proto ostražití. Může být nebezpečný vám, jako nám.“

„Děkuji za varování, ale mohu tě uklidnit, ten již našel osud ve chřtánech šarquejí. Dovol ale, abych vám stejně - jako jsem učinil před časem učinil návrh vůdci kmene dobytčů bohatství z podzemí Deldisovi, abyste spojili své síly a dovednosti s našimi a sestoupili do bezpečí a budoucího blahobytu našeho nového města. V jednotě je síla, ve vzájemnosti se snáz i zlo překonává. Navíc, jste vlastně trochu i naší krve.“

„Mluvíš moudře. Tuto nabídku přijímáme, rádi se k vám také připojíme. Domov je domov, ale pokud se objeví Seveřené, nejsme schopni se jim ubránit. V nejbližších dnech ještě ale doděláme, co je ještě naším úkolem, potom sbalíme vše potřebné a pro nás cenné a vyrazíme za vámi. Cestu známe, není to tak daleko a popsali jste nám ji dopodrobna.“

„To mne těší, správné rozhodnutí.“

„Popravdě, Kaaja na mne naléhala a můj uctíváč dostal od bohů pokyn k cestě.“

„Vrátíme se zpět s touto radostnou novinou, ponechám zde ale raději Ikase, ten vás nenechá sejít z cesty. V horách je si jistý jak horská koza.“

„Však i ty my chováme, jak jste viděli, a samozřejmě je tady nenecháme...”

„Volba Ikase byla i v tomto jedinečná, nikdo si se zvířaty nerozumí jako on, snad jeho prapředek někdy pojal za ženu nějakou kozu, že jejich řeči tak dovede naslouchat, stejně jako ony jeho,” zažertoval Gùes.

„Než ale odejdete, ukáži vám největší tajemství těchto hor.“

Àsmér nás vedl kamsi za patu výčnělku skály. Zanedlouho jsme došli za její ohyb, kde Àsmér přistoupil k mohutnému dubu s vykotlaným vnitřkem. Vstoupil dovnitř a otevřel tajná dvířka v zemi. Pak nám pokynul, abychom sestoupili za ním. Slezli jsme dolů po stupních ve skále a náhle jsme se ocitli v podzemí, které připomínalo spleť jeskyň z příběhu Ýrning-gin Akkiho, který nám vyprávěl Dêpidos. Všude po stěnách se nacházely kresby, ale stejně nás nejvíce zaujala ohromná, až ke stropu se vinoucí mohyla uprostřed jeskyně. Byla poskládána z roztaveného zlata, které bylo vytvarováno do podoby kamenů. Vepředu jsme zahlédli zlatou mříž, vykládanou drahokamy. Àsmér přistoupil k jedné ze stěn venkovní části mohyly a pootočil kulatým zlatým měsícem. Mříž se zasouvala do dutin zlatých kamenů, až celá zmizela a bylo možno projít do mohyly. V úchvatné místnosti, s rytinami na zlatých zdech, plál na zemi vykládané cennými koberci takzvaný věčný oheň. Àsmér nás zavedl k ohni a opět otočil jeho podstavcem, stejně jako předtím pootočil zlatou lunou. Objevily se tajné schody. Na Àsmérův pokyn jsme sešli do podzemí. A vskutku jsme stále nevycházeli z údivu, sestoupili jsme do rozlehlé místnosti, prostoupené vůní vonných voskovic. U zdi jsme zahlédli řadu náhrobků, označených nejdříve nápisy písmem, které našel Aenleb v knize, potom již řečí nám srozumitelnější a nakonec i naším nářečím.

„Toto jsou hrobky našich předků, králů z rodu Aanú. Všechna těla mají být podle dochovaných záznamů neporušena díky napuštění oleji a pryskyřicí, ale sám nevím, zda je to pravda. Jedině to nás bude mrzet, že opustíme naše předky. Hrobky jsou ale tak dobře skryty, že je nikdo nenajde, tím si můžeme být jisti. O svátcích duší zemřelých i dalších významných dnech je však budeme navštěvovat jako dosud, přinášet jim dary a radit se prostřednictvím uctívače v důležitých rozhodnutích.“

„To je správné. Jsi jistě hrdý na své předky. Àsmére, a co je toto?“ zeptal se Òr, ukazuje na jeden z náhrobků.

„To je náhrobek krále...”

„Ale ne, já myslím tu skulinu za ním.“

Ör prozkoumal blíž stěnu, a když se jí náhodně dotkl, strhl kus porostu rostlin a spatřil v těch místech vyviklaný kámen.

„Co je zas tohle? Nepokusíme se kámen vyndat?“

Åsmér souhlasil s Örovým návrhem a hned jsme začali kámen páčit. Za poměrně dlouhý okamžik jsme těžký zlatý kámen vyndali. Åsmér sáhl do otvoru, kde nahnátl jiný, volně ležící kámen. Chtěl ho vyndat, ale byl přivázaný. Sotva víc zabral, odsunul se náhrobek do strany a za ním se nacházela další chodba. Nejdříve do ní vešel s loučí Åsmér a ten nám pak pokynul, abychom se vydali za ním.

Jeskyně, do které jsme vešli, byla pustá až na jediný předmět, a to ohromný zlatý klíč. Åsmér nevěděl, kam by mohl patřit, ale to zjistil zanedlouho Kormag, který našel v hladké skalní stěně tajné dveře, se stěnou neviditelně splývající a skryté tak našim zrakům. Åsmér zasunul klíč do otvoru a otočil jím. Do ticha se ozývalo pouze nepříjemné skřípání starého zámku, aby je nahradilo ještě děsivější vrzání léta nepoužívaných pantů. Za dveřmi jsme šli stále úzkou a rovnou chodbou, která jen sem tam po pár schodech nepatrně stoupala nebo klesala vzhůru nebo dolů, celkově však sestupovala zvolna níž a níž. Do dlouhé únavné cesty jsme dorazili na místo, kde chodba náhle končila. Pomysleli jsme si, že naděje na pokračování v dalším prozkoumávání je ztracena a že se budeme muset navracet zpátky. Avšak na poslední chvíli jsme zahlédli výstupky ze skály, které vedly kamsi nahoru. Postupně jsme se po nich vyšplhali nahoru, kde Àvon odvalil těžký kámen, kryjící vyústění skalního komínu a vyhoupl se na jeho okraj.

„Nejspíš se budeme muset vrátit. Podívejte, jak jsou hory daleko,“ a přitom Àvon ukázal na malinké hory ve směru chodby na obzoru, které se již ztrácely ve večerním šeru.

„To je divné. Nejspíše to je nějaký únikový vchod. Musíme se ale vrátit.“

Sestoupili jsme opět do podzemí, Àvon se chopil kamene za výčnělky, přivalil ho zpět na své místo a opět jsme podnikli chodbou dlouhou zpět cestu. Dostali jsme se k hrobkám, kde jsme deskou zakryli průchod a zasadili na zpátky zlatý balvan. Vystoupili jsme do mohyly, tam Åsmér otočil svícnem, prošli jsme branou, kterou náš vůdce zavřel otočením luny. Opět jsme vstoupili do kmene dubu a vrátili se do Åsmérový osady. To již noc plně roztáhla svá křídla.

Po nečekaném zdržení a tím i další noci u nových přátel jsme se s ránem odebrali zpět domů. Jen Ikas zůstal, aby přivedl nové přátele za námi. Naše zpáteční cesta probíhala bez překvapení a nástrah. Po posledním přenocování jsme dorazili do naší, městu již podobné osady a přivítali jsme se s ženami i ostatními po nedlouhém odloučení. Ðuròn, ač občas vidící do budoucnosti, si jako první překvapeně všiml, že se nenavracíme všichni:

„Kde máte Ikase, stalo se mu snad něco?“

„Ikas s námi není proto, aby sem doprovodil naše přátele...“

„Jaké přátele?“ ptali se skoro všichni najednou.

Òr jim vylíčil vše, co se nám sběhlo a koho jsme potkali v horách.

„Také bychom měli začít stavět příkopy, hradby a další chýše, aby naši přátelé byli lépe chráněni v našem kruhu a měli kde pohodlně bydlet. Polovina z vás, kterou povede Àvon, bude stavět příbytky. Má část vybraných mužů začne budovat hradby.“

Òr se odebral se svou skupinou kopat příkopy. Nejdříve udělal rýhy, kde asi hradby budou. Tam začali jeho pomocníci kopat příkopy a z kamenů, které nacházeli, stavěli hradby, spojující kameny mazlavou hlínou. Po několikadenní námaze byl příkop skoro hotov a s pomocí naší i Deldisových skřetů vše šlo také rychleji. Chýše byly totiž již postaveny, takže Àvon a jeho muži pomáhali druhům s opevněním.

Zbývalo již jen prokopat poslední kousky při vyústění příkopu do řeky. Nejprve jsme spojili vyhloubený okop s řekou po obou březích dole po proudu. Voda začala pozvolna naplňovat hlubiny jam. Nakonec jsme spojili s řekou i severní část opevnění, kde hladina v příkopu byla výš, vzhledem k mírné svažitosti louky, na níž jsme město budovali, než hladina řeky. Stačilo párkrát kopnout a voda rychle padala malými vodopády do příkopu a pak pomalu obtékala hradby. Tato široká vodní plocha nás oddělovala od města s nízkými, ale zato pevnými a silnými hradbami. Proti otvoru, který jsme honosně nazývali bránou, jsme položili několik dlouhých kmenů, tvořících jednoduchý most. Přešli jsme přes něj a vešli branou do města. Ještě toho dne jsme osadili bránu dubovými dveřmi, které jsme usadili na panty zatlučené do kamene. Jako další jsme začali stavět schody, po kterých by se dalo snadno a rychle vystoupat na hradby. Zhotovili jsme je z velkých pravidelných placatých kamenů z příkopu, k tomuto účelu předem odložených. Zatím byly schody pouze jedny. Potom jsme zašpičatili kůly a zasunuli je hustě vedle sebe mezi štěrbiny

v kamenech na hřebeni hradeb. Zdáli naše město, jak Òr již zaslouženě nazval ještě nedávno na holé louce vznikající osadu, vypadalo opravdu silně a nedobytně. Zvláště potom, co jsme zvýšili hradby pomocí kamenů opracovaných Deldisovými skřety a vylepšili bránu, která již měla dvě křídla. Na hradbách také byly ochozy, na kterých již naši muži drželi hlídku. I na bráně byl obdobný dřevěný ochoz, na který se dalo vyběhnout. Brána byla zabezpečena ohromným otesaným kmenem, který jako závora držel obě křídla pohromadě.

Při časně ranní výměně hlídek se střídali Kormag s Łascusem. Bylo ještě brzy a my ostatní jsme dosud spali, znaveni po usilovné práci posledních dnů, kdy nám doslova pod rukama a před našima očima povstávalo stále mohutnější sídlo. Vzbudil nás však Łascusův výkřik z hradeb:

„Cizí skřeti se blíží..., ale ne, to nejsou cizí skřeti, vždyť v jejich čele kráčí Ikas!“

Narychlo jsme se oblékli a doslova jsme se tlačili na hradbách. Zvědavě jsme pozorovali postavy v dáli před sebou a poznali jsme i na značnou vzdálenost, že v čele si vskutku vykračuje Ikas, obklopený stádem strakatých hustosrstých ovcí.

„Podívejte, hned za ním jde důstojný Ašmér a krásná Kaaja, jsou to opravdu oni. Otevřete bránu!“

Několik mužů s velkou námahou zvedlo ze západek mohutný kmen a odhodili ho na zem. Pak společnými silami otevřeli těžkou dubovou bránu. V tu chvíli se již Ašmér přiblížil a my jsme viděli, jak kousek za kráčejiícími skřety jdou jiní, vedoucí nezvykle malé koně. Další muži z Ašmérova kmene na těch zvířatech vezli veškerý náklad. Koně jím byli obtěžkáni a mnoho toho táhli za sebou i na závěsných vacích z kůží, uchycených na dlouhých pružných větvích, smýkaných po zemi. Vepředu šel obřadně Ikas a mával kolem sebe pasteveckým prutem, rozprávěje přátelsky s Ašmérem. Konečně dorazili k mostu a postupně přes něj přešli k nám.

„Tak jsme se zas shledali!“

„Netrvalo to dlouho!“

„Bud' zdrav Òre!“

„Snad se vám tu bude líbit!“

„To jistě!“

„Jsme to ale v krásné osadě!“

„To už dávno není osada, ale zárodek silného města!“

„Vítej Kaajo, tvé vlasy přinášejí v odlesku sluneční záři do našeho sídla!“

„Nepřeháněj, Àvone, tvoje tvář také září štěstím, stejně jako já jsem šťastna, že jsem ti opět nablízku.“

A mnohé další výkřiky a chvalné řeči jsme vyslechli, než Ašmér pokynul rukou se slovy:

„Òre, říkal jsi, že vaše osada je skromná. A co nevidím, když jsme sešli z hor! Osadu ohrazenou, příkopem vody plným chráněnou a plnou chýší, které mnohé už je možno nazývat přímo domy.“

„To víš, Ašmére, byli jsme v posledních dnech pilní, takže jsme hodně pokročili. Já sám jsem překvapený, jak nám dílo šlo od ruky. Časem namísto chýší zbudujeme všude prostornější domy z kamene a dřeva, ale na to bude času dost, nyní je hlavní starat se o první nevelkou úrodu a lovem shromažďovat zásoby. Ty mi zase vysvětlí, odkud máte ty koně? Žádné jsem u vás neviděl, ba ani jsi se o nich slovem nezminil.“

„Tito koně se již dlouhou dobu pásli na svazích nedalekých hor. Již dřív jsme je pochytili a využívali při dopravování těžkých nákladů i k jízdě. Několik našich mužů o ně pečovalo na pastvinách, kde jsou louky plné vysoké trávy a vonných horských květů. Nezmiňoval jsem se o nich záměrně, abych tě mohl radostně překvapit při tomto našem budoucím shledání a být vám tak i tímto užitečný.“

Ikas se neustále motal kolem koní, hladil jejich hebkou srst a laskal jim husté hřivy. Amar mezitím zavíral bránu. K našemu úžasu vzal těžký kmen do levé ruky a klidně ho zasadil do záklapek. Ikas, udiven tou, i tak nám všem známou Amarovou silou, vylezl na hradby a procházel se po nich. Když sešel po schodech dolů, ohodnotil obhlédnuté dílo:

„Opravdu poctivá práce. Vše je pevné a bytelné. A jak ostré jsou ty kůly na hradbách, to zaslouží také pochválit.“

„Jediné, co je ještě nedodělané, jsou schody. Chybí u nich něco na přidržování, ale já to napravím, ještě nemáme vše hotové,“ poznamenal Amar.

Vzal zbylé kůly a některé z nich zasadil na samý kraj schodů do skulin. Nachystal si dalších několik kůlů a udělal v nich záseky ve vzdálenosti jednotlivých vzájemných zasazení. Pevně je do sebe zasadil, zatloukl sekerou, aby lépe držely, a vyzval Òra:

„Zkus si, jak se ti hned bezpečněji půjde nahoru!“

Òr neváhal a začal stoupat po schodech. A vskutku, byl nahoře mnohem rychleji, když se měl čeho přidržovat.

„Jsi šikovný, Amare, musím tě pochválit. Je již čas k obědu a já již cítím pokrm, Ninrut se ženami určitě upekla něco výborného.“

Åsmérovi skřeti narychlo sundali z koní náklad, složili ho do chýší a vydali se do větší společné chýše, kde ženy chystaly pokrmy. K jídlu jsme měli pečené bažanty, které ulovil Gùes v celém hejnu, očekávaje tuto návštěvu. I když věděl, že čekáme hosty, nikdo jsme nevěděli, kdy přesně dorazí. Ale bažanti jsou nejchutnější pár dnů v chladu odleželí, takže to byla od zkušeného lovce ta správná volba. Naši noví druhové se spokojeně obližovali a chválili upřímně Ninrutin um:

„Jak výtečně umí Ninrut vařit!“

„Kaaja se od ní musí učit!“

„Tohle bych nesvedla ani já!“

„Toto je z pecí boha slunce Baana!“

„To vskutku!“

„Tak dobré jídlo by ocenil každý bůh, natož my, smrtelníci!“

A jiné pochvaly lahodily uchu Ninrutinu, ta však skromně poznamenala:

„Dík patří nejen mně, ale jako první si ho zaslouží Gùes, stejně jako ženy, se mnou kolem ohně jídlo chystající.“

„To víme, ale bez tvého dohledu a znalosti tajů a poměrů koření by to nikdy nebylo ono.“

Aenleb se zeptal jednoho ze skřetů, který pronesl jméno Baan a na kterém na první pohled poznal, že je to uctíváč bohů:

„Prosím tě, ctihodný příteli, Baan je váš bůh slunce?“

„Ano, tak ho nazýváme. Åsmér usoudil, že bych se měl dozvědět více o vašem náboženství. Vaši bohové jsou dobří a silní, když vás dovedli až sem a dali vám zvítězit nad Ýsem. Navíc jsem vyčetl z jejich poselství, že bohové vaši i naši jsou vlastně titíž, jenom jsme jim každý z kmenů přidělil jiná jména. Proto nás svedli i na společnou cestu. Nevzdáváme se svých mnohaletých ochránců, ale je vhodné seznámit se i se jmény, kterými je uctíváte vy.“

„Chceš-li, já tě do všeho zasvětim, jsem Òrovým uctíváčem bohů. Jmenuji se Aenleb, to znamená bohů znalý a jim oddaný.“

„Já se jmenuji Átik, což značí dobrosrdečný. A co se týče tvé nabídky, tu s radostí a zvědavostí přijímám. Chtěl bych zasvětit do tvého učení.“

„Dobrá. Stejně tak ty seznámíš mne, jak naše společné bohy máte pojmenované vy.“

Aenleb nabral do dlaní vodu, polil jí Átika, cosi zamumlal, posypal ho jakýmsi jiskřicím práškem, znovu ho polil, zapálil kadidelnici a mával jí krouživě Átikovi kolem hlavy. Stále zpěvně cosi mumlal, a když skončil s touto nesrozumitelnou mluvou,

řekl Átikovi oblečenému v bílý hábit, s vousem dlouhým a sněhobílým, stařeckou tvář mu zdobícím, všechna jména našich bohů. Pak mu pohlédl do tváře:

„Hotovo, teď jsi zasvěcen do počátků porozumění našemu náboženství. Víc tě budu postupně učit a stejně tak budu naslouchat vašim zvykům pro lepší porozumění našim společným bohům. Věřím, že v budoucnu další pokolení je budou uctívat jen jedním jménem, onoho jak je známe my, druhého podle vašich obyčejů.“

„Děkuji ti, Aenlebe, jsi vsutku hodný pocty a jména, které ti náleží, Ĥoram ať ti zehná, Růpkis ať poli teplo přináší, Onešmeš, kéž vám dá vláhu, Kěsmos nezbytné pevné zdraví, Ěsmos silné nechuravějící potomky, Āliv bohatých úlovků a Ÿidus vlahých a teplých větrů. Qňěva by zase měly provždy pohltit jeho hlubiny.“

„No vida, jak si naše bohy dobře pamatuješ. Teď si bude lepší, když si po cestě a nových poznáních odpočineš.“

Átik uposlechl Aenlebův návrh a s ostatními starci se odebral k odpočinku. Ašmérovi muži začali vybalovat své tlumoky a když byli hotovi, připojili se k pracující skupince. To zrovna Læcer navrhoval Őrovi:

„Měli bychom začít vykládat uličky kamenem, aby po deštích nebyla hlína na zemi promáčená a nemuseli jsme se brodit v blátě.“

„Máš pravdu, Læcere, hned s tím začneme!“

I Ašmérovi skřeti nám pomáhali dláždit zem města drobnými, pravidelně opracovanými šedočernými kameny s třpytivými zrnky, které poslal po svých mužích Deldis. Vykládali jsme postupně uličky od jednoho rohu hradeb a sem tam jsme nechávali volná pravidelná místa, kde budou buďto zasazeny rostliny a stromy, nebo tam bude něco zcela jiného, jako třeba sochy ochránců rodiny nebo okrasná jezírka. Také jsme kolem cestiček zhotovili stružky, které sloužily k odtékání vody. Vždy několik stružek kolem domů se spojovalo do jedné větší, lemující ulici a na jejím konci ústící malým klenutím ven do ochranného příkopu nebo do řeky. Ke konci třetího dne bylo celé město vykladené matně se lesknoucím kamenem.

Starci, pro svůj věk se práce neúčastníci, nám hned druhý den nám připravili drobnou snídani - ptačí vejce míchaná s uzeným masem. I když toto jídlo bylo skromné, přesto nám velmi chutnalo a oblizovali jsem se po něm, stejně jako po Ninrutiných pochoutkách. Jakmile jsme dojedli a začali se chystat k práci určené pro ten den, navrhl Őr:

„Opět se rozdělíme na skupinky. Tentokrát však na tři. Skupina vedená Gùem se vydá do lesa na lov, druhá, kde budou pouze ženy, se odebere na pole a podle rad Retne bude obhospodařovat naši dozrávající úrodu a má skupina bude dokončovat dostavbu chýší. Jestli nám Deldis přiveze brzo další kámen, můžeme začít se stavbou základů mého paláce, který již bude mohutnější a pevnější.“

Òrem určené skupinky se chopily své práce. Gùova se odebrala do bohatého lesa, který se podle Ašméra odnepaměti nazýval lesem Amblitským, ženy zamířily svými drobnými kroky na políčka a Òrova část skřetů, v níž jsem byl i já, začala vylepšovat chýše. Mně ale Òr řekl, ať tolik nepracuji a raději píši do kroniky.

II. V osadě i v lesích

Chýše již měly podlahy položené dotenka otesanými kmeny a nové kameny od Deldise stále nepřicházely. Òr proto navrhl, že budeme zatím hledat nějaký vydatný pramen, abychom měli v dosahu čistou vodu pro případ, že by vodu z řeky, kterou jsme běžně používali, něco znečistilo, nebo kdyby při případném obléhání města bylo zapotřebí nevysychajícího zdroje. Onaib zařízl rozvětvenou čerstvou větev a začal obcházet městem, aby vyhledal pramen. Dlouho to vypadalo, že žádný nenajde, ale když zamířil do východního kouta hradeb, větev se rázem začala zdvíhat nahoru, málem bych řekl stejně neviditelnou a mocnou silou, jak ledva ochmýřnému mládenci jeho přirození, když spatří při koupeli nahou dívku. Òr vykopal kameny a s pomocí ostatních začal hloubit ve zprvu pevně mazlavé, později bahnitější a nakonec již jen písčité vlhnučí hlíně, kterou jeho pomocníci nejprve volně vyhazovali a pak ji museli vynášet ve džberech navázaných na lanech. Jak se dostávali hloub, v jámě mohli zůstat jen dva kopáči, které Òr co chvíli nechával střídát. Byli již hodně hluboko a Òr si byl téměř jistý, že co chvíli musí dorazit k prameni.

„Òre, je zde velký kámen!“

„Sestoupím k vám s páčidlem, počkejte!“